MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA

Výroční zpráva 2009

MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA

Výroční zpráva 2009
Moravská zemská knihovna v Brně
Redakce: Soňa Böhmová
Technická a grafická úprava: Michaela Shejbalová

OBSAH

Úvod 5

Identifikační údaje 6

Zřizovatel 7

Organizační schéma 8

Základní personální údaje 9

Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů 11

Údaje o majetku 13

Hodnocení a analýzy 14

a) Zdůvodnění rozpočtových opatření 14
b) Vyhodnocení výnosů a nákladů 14
c) Údaje o podílu státního rozpočtu na financování činnosti MZK 16
d) Rozbor čerpání mzdových prostředků 16
e) Financování reprodukce majetku v ISPROFIN 16
f) Dotace a návratné finanční výpomoci poskytované MZK 16
g) Programy Evropských společenství 17
h) Rezervní fond 17
i) Přehled hospodářských činností 17
j) Hospodářský výsledek 18

Přehledy činnosti MZK 19

1. Specializovaná oddělení v rámci sekce ředitele 19
   1.1. Ekonomický odbor 19
      1.1.1. Technické ústředí knihoven 19
   1.2. Oddělení knihovnictví 22
2. Sekce knihovních služeb 25
   2.1. Odbor služeb 26
      2.1.1. Oddělení základních služeb 26
      2.1.2. Oddělení meziknihovní výpůjční služby 27
      2.1.3. Oddělení knihovních fondů 28
   2.2. Oddělení periodik 29
   2.3. Oddělení firemních a obchodních informací 31
   2.4. Oddělení zahraničních knihoven 34
3. Sekce vývoje, výzkumu a strategického rozvoje 37
   3.1. Oddělení automatizace a vývoje 38
   3.2. Oddělení rukopisů a starých tisků 40

3.3. Odbor doplňování a zpracování fondů 41
3.3.1. Oddělení doplňování fondů 41
3.3.2. Oddělení jmenného popisu a autorit 42
3.3.3. Oddělení věcného popisu 43
3.3.4. Oddělení retrospektivní konverze 44
3.3.5. Oddělení Souborného katalogu periodik 45
3.3.6. Hudební oddělení 45
3.4. Oddělení revize a ochrany fondů 48

Přílohy 51

1. Plnění výkonových ukazatelů 2009 51
2. Podrobný přehled odborných aktivit MZK 55
3. Rozvaha (bilance) 75
4. Výkaz zisku a ztráty 85
5. Příloha účetní závěrky 87
6. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 sb., o svobodném přístupu k informacím v roce 2009 91
7. Kalendárium významných organizovaných akcí 93

ÚVOD

Leden 2009 – zahájení intenzivní přípravy projektu Národní digitální knihovny (ve spolupráci s NK ČR).

1. 3. 2009 nástup nového ředitele Mgr. Tomáše Gece, jmenovaného na základě výběrového řízení.

28. 4. 2009 – v MZK se koná první ze schůzek k regionální digitalizaci, jejíž koordinace se ujímá ředitel MZK.

Květen 2009 – rozhodnutí o zahájení úzké spolupráce s Národním archivem ČR při řešení problematiky kyselého papíru.

Květen 2009 – MZK se stává spoluřešitelem dalších 2 mezinárodních projektů – EuropeanaTravel a eBooks on Demand.

14. 5. 2009 – v MZK se koná přednáška předního evropského specialisty na informační etiku Rafaela Capurra. Jedná se o zahájení systematické spolupráce s Kabinetem informačních studií a knihovnictví FF MU.

28.–30. 5. 2009 – na půdě MZK se konala mezinárodní konference **Milan Kundera – co zmůže literatura?**, jejíž byla MZK spolupořadatelem.

10. 8. 2009 – byl znovu zahájen provoz hudebního oddělení po přestěhování do hlavní budovy MZK na ulici Kounicova 65a.

1. 11. 2009 – MZK se oficiálně stává výzkumnou organizací.

5. 11. 2009 – MZK představuje svůj nový vizuální styl, jehož součástí je rovněž nové logo.

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název organizace:	Moravská zemská knihovna v Brně
Sídlo:	Kounicova 65a, 601 87 Brno
IČO:	00094943
DIČ:	CZ00094943
Telefon:	541 646 111
Fax:	541 646 100
E-mail:	mzk@mzk.cz
Web:	www.mzk.cz

Anglická knihovna, Německá knihovna, Rakouská knihovna

Adresa:	Solniční 12, 602 00 Brno
Telefon:	541 646 321,3
Fax:	541 646 300
E-mail:	zanas@mzk.cz

Technické ústředí knihoven

Adresa:	Solniční 12, 602 00 Brno
Telefon:	541 646 301
Fax:	541 646 300
E-mail:	tuk@mzk.cz

ZŘIZOVATEL

Zřizovatelem Moravské zemské knihovny v Brně (dále jen MZK) je Ministerstvo kultury České republiky. Rozhodnutím ministra kultury č. 5/2002, ze dne 25. 2. 2002, bylo vydáno pod č. j. 2608/2002 úplné znění statutu MZK. Tento statut nabývá účinnosti dnem 1. 12. 1993. Dle statutu v čele MZK je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr kultury České republiky.

MZK je v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), knihovnou s universálním knihovním fondem doplněným specializovanými fondy, která trvale uchovává konzervační fond a historický fond. MZK plní funkci krajské knihovny v Jihomoravském kraji.

MZK hospodaří s majetkem podle zvláštních právních předpisů o hospodaření s majetkem České republiky. Majetek nabývá MZK pro stát k naplnění účelu a zabezpečení činností, pro které je zřízena. V právních vztazích týkajících se majetku jedná knihovna vlastním jménem. Finanční hospodaření knihovny se řídí právními předpisy upravujícími hospodaření státních příspěvkových organizací.

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA

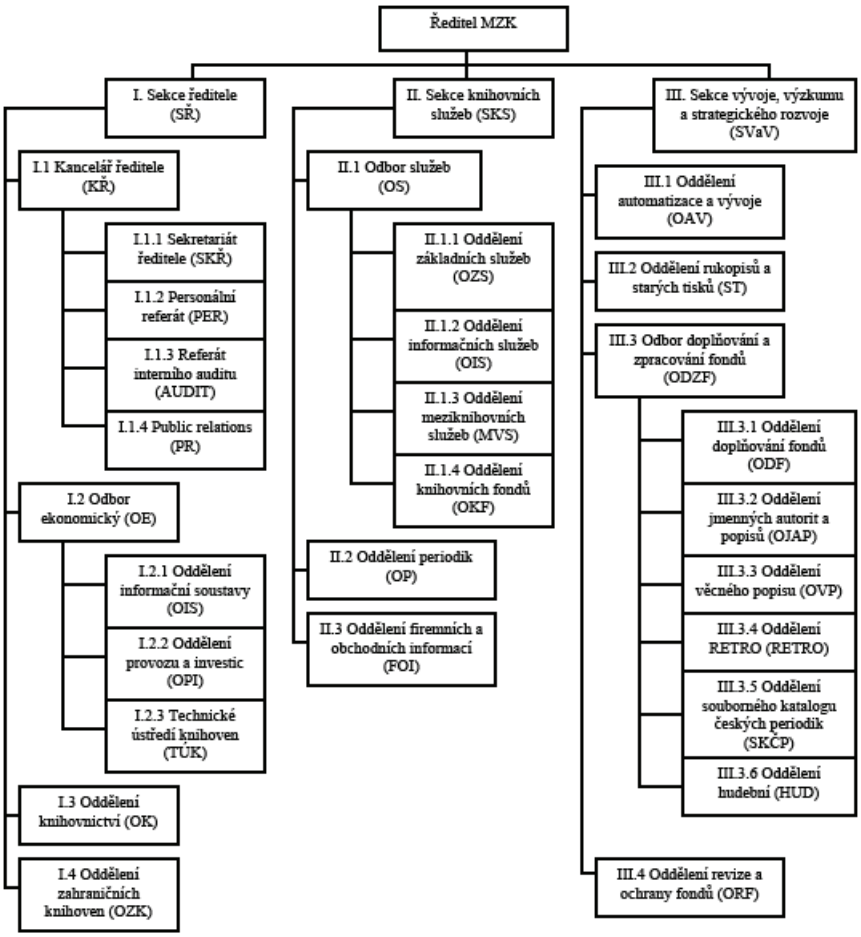

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2009

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	–	–	**–**	**–**
21–30 let	9	11	**20**	**13**
31–40 let	13	32	**45**	**28**
41–50 let	7	28	**35**	**22**
51–60 let	4	38	**42**	**26**
61 let a více	2	16	**18**	**11**
celkem	**35**	**125**	**160**	**100,0**
%	**22**	**78**	**100,0**	

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2009

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%	z toho knihovnické
základní	–	7	**7**	**4**	–
vyučen	4	4	**8**	**5**	–
střední odborné	–	13	**13**	**8**	–
úplné střední	8	13	**21**	**13**	–
úplné střední odborné	5	50	**55**	**34**	43
vyšší odborné	–	2	**2**	**–**	2
vysokoškolské	18	36	**54**	**36**	20
celkem	**35**	**125**	**160**	**100,0**	**65**

Celkový údaj o průměrných platech k 31. 12. 2009

	celkem
průměrný hrubý měsíční plat	19 500 Kč

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců v roce 2009

	počet
nástupy	26
odchody	18

Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2009

doba trvání	**počet**	**%**
do 5 let	27	17
do 10 let	15	9
do 15 let	29	18
do 20 let	33	21
nad 20 let	56	35
celkem	**160**	**100,00**

ÚDAJE O ROZPOČTU PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ

Ve schváleném rozpočtu na rok 2009 obdržela MZK příspěvek na provoz ve výši 77 639 tis. Kč. V průběhu roku 2009 bylo provedeno 20 rozpočtových opatření.

Dotace (v tis. Kč)

dotace na provoz pro rok 2009	77 639
dotace na projekty MK ČR	7 567
dotace na investice	200
dotace celkem	**85 406**

Mimorozpočtové zdroje (v tis. Kč)

ÚSC – regionální funkce	1 559
CULTURE e Book on Demand	145
eContent Plus – Europeana Travel	551
SP7 – LiWa	364
zdroje celkem	**2 619**

ukazatel		**schválený rozpočet**	**skutečnost k 31. 12. 2009**	**% plnění**
výnosy celkem		**97 078**	**104 629**	**107,8**
v tom:	výnosy z vlastní činnosti	9 000	9 234	102,6
	aktivace	150	116	77,4
	zúčtování fondů	700	142	20,2
	ostatní výnosy*	170	7 312	4 301,0
	dotace od zřizovatele	87 058	85 206	97,9
	mimorozpočtové zdroje	0	2 620	–
náklady celkem		**97 078**	**104 493**	**107,6**
v tom:	spotřebované nákupy	20 065	19 282	96,1
	služby	15 427	17 083	110,7
	osobní náklady	50 522	51 347	101,6
	z toho mzdy	35 245	36 270	102,9
	ostatní náklady*	2 317	9 559	412,6
	odpisy	6 522	7 170	109,9
	ZC prodaného majetku	1 852	0	0,0
	daň z příjmů	373	52	13,9
hospodářský výsledek		**0**	**136**	**–**

* Z důvodu zaúčtování zmařených investic „Společný depozitář MZK a MG“ a „Rekonstrukce haly Rozčoutky“ do položky ostatních nákladů a výnosů, jsou tyto položky ve

skutečnosti mimořádně vyšší než schválený rozpočet. Tento alternativní způsob zaúčtování stanovil EO MK ČR v průběhu roku 2009, aby dále nezatížil rozpočet MZK. Bez tohoto způsobu zaúčtování by výše ostatních nákladů dosahovala částky 3 223 tis. Kč (% plnění 139 %) a výše ostatních výnosů by dosahovala částky 676 tis. Kč (% plnění 397 %).

ÚDAJE O MAJETKU

Moravská zemská knihovna v Brně je příslušná hospodařit s majetkem, který nabyla k naplnění svého poslání a zabezpečení činností a služeb, pro které byla zřízena. Tyto údaje jsou uvedeny ve Statutu Moravské zemské knihovny v Brně, který byl vydán Rozhodnutím ministra kultury České republiky dne 25. 2. 2002 pod č. j. 2608/2002.

Moravská zemská knihovna spravuje:

a) movitý majetek zvláštního druhu, kterým jsou knihovní fondy. Informace o knihovním fondu jsou uvedeny v příloze č.1;
b) dlouhodobý nehmotný majetek, jehož rozsah je dán inventárním seznamem. Jeho zůstatková hodnota k 31. 12. 2009 činí 115 tis. Kč, (celková hodnota 2 235 tis. Kč), viz příloha č. 3;
c) dlouhodobý hmotný majetek, jehož rozsah je dán inventárním seznamem. Jeho zůstatková hodnota k 31. 12. 2009 činí 506 225 tis. Kč, (celková hodnota 588 887 tis. Kč), viz příloha č. 3;
d) zásoby, jejichž celková hodnota k 31. 12. 2009 činí 667 tis. Kč, nakupované zásoby se oceňují pořizovacími cenami a je o nich účtováno způsobem A, zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují vlastními náklady;
e) celkové pohledávky a závazky jsou uvedeny v rozvaze, viz příloha č. 3 a celkové pohledávky po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2009 dosahovaly výše 191 tis. Kč.

MZK odepisuje majetek lineární metodou podle odpisového plánu. Doby odepisování jsou stanovovány podle předpokládané životnosti jednotlivých předmětů při zařazování do užívání.

HODNOCENÍ A ANALÝZY

a) Zdůvodnění rozpočtových opatření

V roce 2009 bylo provedeno 20 rozpočtových opatření o celkovém absolutním objemu 85 406 tis. Kč, včetně 7 767 tis. Kč účelových prostředků na projekty a z toho 200 tis. Kč na investice. Úpravy schváleného rozpočtu převážně spočívaly v poskytnutí přípěvku na provoz a účelových prostředků na programové projekty.

b) Vyhodnocení výnosů a nákladů

Vyhodnocení výnosů (v tis. Kč)

položka	**skutečnost**	**% z celkového objemu výnosů**
výnosy z vlastní činnosti	9 234	8,8
aktivace	116	0,1
zúčtování fondů	142	0,1
ostatní výnosy	7 312	7,0
dotace od zřizovatele	85 206	81,4
mimorozpočtové zdroje	2 620	2,5
celkem	**104 629**	**100,0**

Výnosy z vlastní činnosti (v tis. Kč)

položka	**skutečnost**	**% z celkového objemu vlastních výnosů**
publikace	8	0,1
fotoslužby	204	2,2
registrační poplatky	2 326	25,2
rešerše	14	0,2
MVS	400	4,3
pronájmy	1 522	16,5
poplatky z prodlení, ztráty	1 334	14,4
tržby za prodané zboží	3 437	37,2
změna stavu zásob	–11	–0,1
celkem	**9 234**	**100,0**

Ostatní výnosy (v tis. Kč)

položka		**skutečnost**	**% z celkového objemu ostatních výnosů**
ostatní pokuty a penále		11	0,2
úroky		4	0,1
kurzové zisky		39	0,5
jiné ostatní výnosy		7 259	99,3
v tom:	knihovnické kurzy	91	
	náhrady za energie	281	
	náhrady za služby	133	
	jiné výnosy	6 754	
celkem		**7 312**	**100,00**

Vyhodnocení nákladů (v tis. Kč)

položka		**skutečnost**	**% z celkového objemu nákladů**
nákupy celkem		**19 282**	**18,45**
z toho:	knihovní fond	5 508	5,27
	materiál	2 153	2,06
	energie	6 739	6,45
	zboží	2 696	2,58
	pohonné hmoty	104	0,10
	odpisy DDHM	2 082	1,99
služby celkem		**17 083**	**16,35**
z toho:	opravy a údržba	2 742	2,62
	cestovné	732	0,70
	náklady na reprezentaci	29	0,03
	poštovné, telefony, internet		1,54
		1 611	0,00
	nájemné	4 181	4,00
	ostatní služby	7 788	7,45
osobní náklady		**51 347**	**49,14**
z toho:	mzdy	36 270	34,71
daně a poplatky		**21**	**0,02**
ostatní náklady		**9 538**	**9,13**
odpisy		**7 170**	**6,86**
daň z příjmů		**52**	**0,05**
celkem		**104 493**	**100,00**

c) Údaje o podílu státního rozpočtu na financování činnosti MZK

Mimo schválený rozpočet byly v průběhu roku uvolněny neinvestiční účelové prostředky na projekty ve výši 7 567 tis. Kč, investiční účelové dotace na projekty v objemu 200 tis. Kč.

Přehled poskytnutých dotací (v Kč)

příspěvek	**neinvestiční**	**investiční**
provoz celkem	**77 639 000**	
projekty celkem	**7 567 000**	**200 000**
Česká knihovna	2 200 000	
Kulturní aktivity – EOD	145 000	
Kulturní aktivity – K 21	112 000	
VaV – Historické fondy	1 745 000	
VaV – Digitalizace mor. sb.	674 000	
VaV – Staré mapy online	560 000	
VISK 2	56 000	
VISK 3	290 000	200 000
VISK 5	529 000	
VISK 6	385 000	
VISK 7	680 000	
VISK 9	191 000	
celkem provoz, projekty	**85 206 000**	**200 000**

d) Rozbor čerpání mzdových prostředků

Plán práce na přepočtený stav 171 osob nebyl překročen. Závazný ukazatel čerpání mzdových prostředků byl dodržen. Vykazované překročení mezd bylo kryto podílem mimorozpočtových zdrojů. Průměrný počet zaměstnanců v roce 2009 činil 155. Průměrný plat činil 19 500 Kč.

e) Financování reprodukce majetku v ISPROFIN

V roce 2009 nebyla prostřednictvím ISPROFIN kryta žádná investiční akce.

f) Dotace a návratné finanční výpomoci poskytované MZK

V roce 2009 neposkytovala MZK žádné finanční prostředky.

g) Programy Evropských společenství

Mezinárodní projekty MZK jsou následující:

název	**Living Web Archives (LiWA)**
období projektu	2/2008–1/2011
finance celkem	celkové náklady projektu: 3 624 872,16 EUR celkové náklady projektu – partner MZK: 69 160 EUR příspěvek EU – partner MZK: 52 120 EUR (neinvestiční)

název	**Europeana Travel**
období projektu	5/2009–4/2011
finance celkem	celkové náklady projektu: 2 800 000 EUR celkové náklady projektu – partner MZK: 99 480 EUR příspěvek EU – partner MZK: 49 740 EUR (neinvestiční)

název	**eBooks on Demand – A European Library Network (EoD)**
období projektu	5/2009–4/2013
finance celkem	celkové náklady projektu: 3 630 452 EUR celkové náklady projektu – partner MZK: 102 506,88 EUR příspěvek EU – partner MZK: 51 253,44 EUR (neinvestiční)

h) Rezervní fond

V roce 2009 bylo do rezervního fondu převedeno 29 721,42 Kč z rozděleného a schváleného HV z roku 2008 a účelové prostředky z programů EU ve výši 1 340 727,92, které byly použity na financování mezinárodních zahraničních programů MZK.

i) Přehled hospodářských činností

MZK nevykonávala žádnou hospodářskou činnost.

j) Hospodářský výsledek

MZK za rok 2009 vykázala kladný hospodářský výsledek ve výši 136 386,13 Kč a všechny závazné ukazatele rozpočtu byly splněny. Provoz MZK lze v roce 2009 hodnotit jako standardní ve smyslu plnění základních funkcí knihovny jak vůči odborné veřejnosti, tak i v řešení vnitřního chodu. Dne 1. 3. 2009 byl jmenován do funkce nový ředitel, který si nechal vypracovat podrobnou analýzu hospodaření, plánu čerpání rozpočtu a investičních plánů pro rok 2009. Tu poté použil pro úpravu vnitřního rozpočtu MZK a revizi investičních záměrů vypracovaných předcházejícím ředitelem.

V roce 2009 bylo nutné navýšit náklady na opravu budovy Kounicova. Jelikož v minulých letech došlo k významnému čerpání prostředků z fondu reprodukce majetku na zakoupení a obnovu depozitáře v objektu H1, nebyla možnost tyto opravy pokrýt využitím prostředků tohoto fondu, a byly tak hrazeny dotací zřizovatele v roce 2009.

Vyšší náklady u drobného hmotného majetku vznikly v důsledku obnovy zastaralých počítačů a v důsledku potřeby nákupu knihovnického a dalšího nábytku, mimo jiné řešící odpovídající uložení knihovního fondu (zásuvkové skříně na mapy a výkresy apod.).

Neplánované příjmy v podobě poplatků za prodlení či ztrátu knih byly použity na nákup a rozvoj elektronických informačních zdrojů a na další nárazové služby, např. nový orientační systém MZK.

V oblasti investic v roce 2009 proběhlo zaúčtování zmařené investice z akce „Společný depozitář MZK a MG". Toto zaúčtování ve výši 5 884 tis. Kč ale nezatížilo rozpočet MZK, neboť ekonomické oddělení MK ČR stanovilo MZK alternativní způsob zaúčtování. Obdobným účetním případem bylo zaúčtování zmařené investice „Rekonstrukce depozitáře v Rozčoutkách" ve výši 752 tis. Kč.

Současně byla v roce 2009 vypořádána studie alternativní rekonstrukce využití objektu H1 ve výši 387 tis. Kč, která vedla k zastavení další připravované investice v objektu H1, jejíž projektovou dokumentaci smluvně pokryl předcházející ředitel bez garance prostředků na její výstavbu.

Zcela mimořádné náklady pro rok 2009 tvořily odpis nedobytné pohledávky, dále odpis nábytku, který nebyl fyzicky dohledán již od předání novostavby MZK v roce 2001, a odpis neprodejného nábytku v TÚK. Další mimořádný náklad představuje zmařená investice za připravenou dokumentaci pro rekonstrukci rodinného domu na ulici Purkyňova, který se ovšem MZK v roce 2008 rozhodla prodat. Na výše uvedené mimořádné náklady (s výjimkou pokrytí zmařených investic) MZK obdržela navýšené příspěvky od zřizovatele na provoz, jelikož na jejich financování nebylo možno použít fond reprodukce majetku v důsledku jejich výrazného čerpání v minulých letech, a ani fond rezervní z důvodu jeho nízkého stavu.

PŘEHLEDY ČINNOSTI MZK

1. Specializovaná oddělení v rámci sekce ředitele

1.1. Ekonomický odbor

Výsledky činnosti oddělení informační soustavy a oddělení provozu a investic jsou zachyceny v pasážích o hospodaření MZK. Z dalších činností lze uvést:

Evidence

V roce 2009 bylo zpracováno 11 180 účetních dokladů. Vlastních faktur bylo vystaveno 1 576 a přijatých faktur bylo zpracováno 1 852. Počet pokladních dokladů činil 1 228. Počet bankovních dokladů činil 6 524.

Přeprava

V roce 2009 bylo provedeno 131 celodenních jízd čtyřmi vlastními služebními automobily, kterými bylo najeto 52 048 km. Průměrná spotřeba PHM 1 l/100 km byla 8,36 litrů.

Podatelna, expedice

V roce 2009 bylo odesláno 10 801 zásilek, z toho bylo v rámci ČR odesláno 8 830 dopisů a 1 883 balíků. Do zahraničí bylo vypraveno 88 ks zásilek. Počet přijatých balíků byl 4 092 ks.

1.1.1. Technické ústředí knihoven

V roce 2009 ovlivnila činnost oddělení, které zajišťuje a zprostředkovává knihovnám knihovnické tiskopisy a pomůcky, knihovnické zařízení a také literaturu k doplňování knihovních fondů (projekt Česká knihovna), hospodářská krize. Ta se projevila ve většině obchodních organizací ve větší či menší míře, ale úsporná opatření jednotlivých obcí začala především šetřením v kulturní oblasti. Tato skutečnost se odrazila v prodeji zboží TÚK knihovnám. Celkově se v roce 2009 prodalo zboží za 3 558 144 Kč, což znamená snížení o 648 402 Kč proti předcházejícímu roku.

Výrazně poklesl odbyt nábytku o 373 432 Kč (z 1 133 979 Kč na 760 547 Kč). Ovlivnil jej hlavně nedostatek finančních prostředků knihoven. I když prodej pomůcek a tiskopisů se také snížil o 274 970 Kč (z 3 072 567 na 2 797 597 Kč), přesto kladl zvýšené nároky na pracovníky TÚK, neboť představoval odběr velkého počtu drobného zboží, které se muselo počítat a připravovat z větších celků dodaných výrobci (např. odvíjení fólie na balení knih z 20 kilových rolí na menší 1 až 5 kg role).

Podstatnou část prodeje tvořily knihovnické pomůcky. Nárůst zájmu byl zaznamenán u fólie na balení knih (celkem odebráno 13 031 kg, což je o 1 673 kg více než v r. 2008), bílých samolepících etiket (celkem 445 100 ks, o 134 500 ks více než

v r. 2008) a výrobků z plexiskla a plastů (např. abecedních regálových rozřaďovačů sítotiskových knihovny zakoupily 161 sad – o 43 více než v r. 2008 a regálových rozřaďovačů bez popisky 1 004 ks – o 455 více než v r. 2008). Trvalý zájem byl o knižní vzpěry (11 644 ks), bílé i barevné samolepící etikety (1 152 100 ks), nosiče orientačních nápisů z plexiskla (1 202 ks), stojánky na vystavování knih (868 ks), laminovací fólie (37 500 ks), etikety na čárové kódy (15 233 listů), krabicové obálky A4 a A5 (6 150 ks) atd.

Přestože roste počet automatizovaných knihoven, stále expedujeme klasické tiskopisy. Prodej některých dokonce zaznamenal nárůst proti předcházejícímu roku, například knižních lístků pro veřejné knihovny se prodalo 240 250 kusů, tj. o 20 950 ks více než v roce 2008, čtenářských průkazů pro odborné knihovny o 2 050 ks více, stvrzenek na krátkodobou výpůjčku o 2 200 ks více. Nadále byl zájem např. o výpůjční lístky pro odborné knihovny – 27 800 ks, čtenářské průkazy pro veřejné knihovny – 20 510 ks, katalogizační lístky – 171 400 ks. V roce 2009 TÚK připravilo k expedici 1 852 balíků od 2 do 30 kg, 536 atypických velkých balíků odesílaných silniční kusovou dopravou a 795 balíčků do 2 kg.

Prodej na faktury tvořil 95,76 %, (vystaveno 1 148 faktur), formou přímého nákupu v hotovosti bylo realizováno 4,24 % (vystaveno 501 příjmových pokladních dokladů) z celkového prodeje (nárůst o necelé jedno procento). Ve skladu MTZ – sklad TÚK bylo zpracováno 1 918 účetních dokladů. Během roku jsme pro zákazníky připravili čtyři slevy vybraného zboží TÚK.

K propagaci Technického ústředí knihoven přispěla účast na dvou celostátních akcích – na mezinárodním knižním veletrhu Svět knihy v Praze (13. 5.–17. 5. 2009) a na konferenci Knihovny současnosti v Seči (24. 6. 2009). Propagační materiály TÚK obdrželi účastníci několika knihovnických akcí pořádaných v rámci regionu. Ceník TÚK, letáky seznamující s novými výrobky i se slevami jsme vkládali do zásilek se zbožím i s knihami z projektu Česká knihovna. Katalogy zboží byly zasílány zájemcům na základě písemných, faxových, e-mailových a telefonických žádostí, další byly rozdávány při prezentaci na jednotlivých akcích.

Program Česká knihovna

Projekt na podporu vydávání a distribuce uměleckých, avšak komerčně problematických děl české literatury, literární vědy a ilustrované tvorby pro děti i mládež, určený pro profesionální veřejné knihovny a vybrané vysokoškolské knihovny literárního zaměření zaregistrované v evidenci knihoven na Ministerstvu kultury dle zákona 257/2001 Sb., existuje od roku 1999. Do roku 2006 byl realizován odborem umění a knihoven Ministerstva kultury a Moravskou zemskou knihovnou, respektive její organizační částí Technickým ústředím knihoven. Pro zjednodušení projektu, který probíhá ve dvou kolech (první je určeno vydavatelům, druhé veřejným knihovnám), byly všechny činnosti související s jeho realizací převedeny do Moravské zemské knihovny – Technického ústředí knihoven. Tato změna byla také zapracována do statutu MZK. Technické ústředí knihoven zabezpečuje od roku 2007 veškerou činnost týkající se České knihovny, včetně té části, kterou dříve zajišťovalo Ministerstvo kultury ČR.

Z pověření MK ČR začátkem roku 2009 vyhlásila MZK projekt na rok 2009. TÚK ověřilo a zpracovalo materiály od nakladatelů, připravilo podklady pro členy literární rady a její jednání. Do 11. ročníku projektu přihlásilo 38 nakladatelství 281 knižních titulů. Z této nabídky vybrala literární rada 118 titulů od 28 vydavatelů. S výsledky jednání rady byla seznámena jednotlivá nakladatelství doporučeným dopisem TÚK. Na základě podkladů dodaných vydavateli zpracovalo TÚK anotovaný seznam nabízených titulů, aktualizovalo tiskopis žádosti o poskytnutí dotace a připravilo průvodní dopis pro knihovny. Veškeré informace o České knihovně byly zveřejněny na webových stránkách MZK Brno, Ministerstva kultury a v elektronické konferenci Knihovna a Region.

Z nabídky 118 titulů si 617 profesionálních veřejných a vysokoškolských knihoven objednalo publikace ve stanoveném finančním limitu. Každá knihovna si mohla vybrat v základní objednávce publikace do 3 000 Kč a v rezervě pět libovolných titulů. Po sumarizaci požadavků knihoven zaslalo TÚK objednávky publikací jednotlivým nakladatelům. Tituly základní objednávky byly odeslány v květnu a tituly rezervy v říjnu a listopadu. Největší zájem měly knihovny o publikace nakladatelství Albatros a nakladatelství Host. První zásilky knih byly knihovnám expedovány začátkem června 2009, celkem bylo realizováno 8 expedic. Za rok 2009 bylo v projektu vystaveno 3 736 dokladů. Tituly dodané nakladateli v prosinci 2009 a tituly rezervy budou rozesílány v 1. čtvrtletí roku 2010. Evidenční aparát projektu Česká knihovna je veden a archivován v TÚK.

Jedenáctý ročník projektu Česká knihovna, který je nakladateli i knihovnami trvale kladně hodnocen, přispěl ke zkvalitnění fondů knihoven rozšířením jejich nabídky čtenářům o 10 034 svazků hodnotných děl původní české literatury.

1.2. Oddělení knihovnictví

Výkon regionálních funkcí

V roce 2009 **byl zajišťován výkon regionálních funkcí v JMK prostřednictvím 8 pověřených knihoven** (KJM Brno, MěK Blansko, MěK Boskovice, MěK Břeclav, MěK Hodonín, MěK Kuřim, MěK Znojmo, Knihovna K. Dvořáčka Vyškov). Se všemi pověřenými knihovnami byly aktualizovány smlouvy, připraveny žádosti pro rok 2009 pro Jihomoravský kraj a prováděna kontrola plnění RF ve smyslu zákona č. 257/2001 Sb. S řediteli pověřených knihoven byly projednávány úkoly na čtvrtletních poradách za přítomnosti zástupců KÚ JMK. MZK a pověřeným knihovnám se dařilo zajistit výkon RF knihovnám v kraji kvalitativně i kvantitativně podle plánu a na odpovídající profesionální úrovni. Uskutečnily se také porady metodiků PK, na kterých se projednávaly konkrétní problémy z praxe, statistické vykazování a připravované změny, situace v malých neprofesionálních knihovnách. Porady ředitelů i metodiků se konaly nejen v MZK, ale také v pověřených knihovnách – ředitelé se seznámili s knihovnami ve Znojmě a v Blansku a metodikové s knihovnami a regionálními pracovišti v Blansku a v Kuřimi. Ředitelé, metodikové a správcové sítí PK se zúčastnili výjezdního jednání o regionálních knihovních systémech a jejím nasazení v praxi v Městské knihovně v Pelhřimově.

Koordinační porada pro knihovníky a zřizovatele z měst a obcí se uskutečnila 24. 11. 2009 v MZK a opět byl na jednání zařazen blok Knihovna roku – oceněné knihovny v Jihomoravském kraji. Knihovnicím poděkoval za práci ředitel MZK a vedoucí odboru kultury a památkové péče JMK. Oceněno bylo 6 neprofesionálních knihoven (Petrovice, Cetkovice, Brod nad Dyjí, Dolní Bojanovice, Hostěrádky-Rešov, Hostěradice) a profesionální knihovna, která byla v úzkém výběru na cenu Kamarádka knihovna 2009, Mokrá-Horákov. Odborné téma porady byl Marketing v činnosti profesionálních knihoven a Knihovna 2.0. Pokračovala jednání zajišťující internetizaci knihoven PIK.

Pokračovala spolupráce mezi knihovnami v Jihomoravském kraji, nejen pomoc školním knihovnám, účast vysokoškolských knihovníků na vzdělávacích akcích MZK, ale také již tradiční porada s knihovníky knihoven paměťových institucí. Seminář o spolupráci knihoven paměťových institucí se konal v Moravském zemském archivu v Brně a byl obsahově zaměřen na možnosti spolupráce a seznámení s projekty Moravské zemské knihovny.

Profesní vzdělávání

Pro výukové centrum MZK – počítačovou učebnu byl zpracován projekt VISK 2 Mimoškolní vzdělávání knihovníků Jihomoravského kraje a byly zajišťovány průběžně základní kurzy práce s ICT, které byly doplněny novými typy kurzů (Komunikace po internetu, Elektronické služby knihoven).

Byly realizovány **akreditované Rekvalifikační kurzy i Knihovnický kurz** specializovaný na práci informačních a studijních center škol, který je organizován ve spolupráci se Střediskem služeb školám Brno a je akreditovaný v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Připravili jsme celorepublikový dvoudenní

seminář na téma **Biblioterapie v práci veřejných knihoven**, který se konal v MZK a v KJM. Seminář měl velký ohlas u pracovníků oddělení pro děti, lektoři byli z vysokoškolských pracovišť i z knihoven ČR a hostem byla ředitelka Městské knihovny z polského Těšína.

V projektu (podporovaném SKIP) Možnosti spolupráce veřejných knihoven a škol v 21. století byl připraven šestidenní kurz Pomoc veřejných knihoven s realizací průřezových témat a klíčových kompetencí, který se konal ve spolupráci s Knihovnou Karla Dvořáčka ve Vyškově a kurz Mediální výchova, který byl čtyřdenní a probíhal v Městské knihovně v Hodoníně. Kurzy reagovaly na současné změny ve školství a lektorka ukázala prakticky jak mohou veřejné knihovny ve své práci na tyto nové požadavky reagovat. Výstupem byly ukázky programů pro školy.

Na rozšíření služeb veřejných knihoven zdravotně znevýhodněným uživatelům byl zaměřen poprvé nabídnutý 4denní kurz Komunikace sluchově postižených.

Organizovány byly také semináře pro pracovníky služeb Komunikace s uživateli, Podpora čtení a čtenářství, i specializované kurzy pro pracovníky oddělení zpracování informačních fondů (základní popis, věcné zpracování, SW Clavius, hudebniny a pokračující dokumenty).

Informační vzdělávání ve veřejných knihovnách

Další odborné téma, které oddělení knihovnictví MZK řeší, je informační vzdělávání ve veřejných knihovnách. Byl připraven seminář, který se konal ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové, a kde MZK pomáhala s programovou náplní. Dvoudenní seminář Informační vzdělávání ve veřejných knihovnách měl velkou návštěvu a ohlas u odborné veřejnosti. Současně zde byla založena sekce SDRUKu pro informační vzdělávání uživatelů, jejíž předsedkyní se stala ředitelka SVK v Hradci Králové Mgr. Eva Svobodová. **Sekce IVU** vystavuje odborné materiály na webu SDRUK. Po prvním zasedání (říjen) byl rozeslán do profesionálních knihoven ČR dotazník připravený MSVK v Ostravě, který bude na začátku roku 2010 zpracován a vyhodnocen v MZK. Dotazník zjišťuje situaci a úroveň informačního vzdělávání ve veřejných knihovnách ČR.

Konference pro ředitele škol, učitele a knihovníky **Informační gramotnost – dovednosti a vědomosti pro život 8** se v roce 2009 konala opět dva dny, jednodenní konference a následující den dílny Informační technologie ve výuce aneb Moodle v síti škol a Výchova demokratického člověka.

Publikační a odborná činnost

V roce 2009 byla vydána 4 čísla odborného periodika Duha, které informuje o knihách a knihovnách z Moravy. Probíhala jednání a příprava na změnu v koncepci a vydávání časopisu, na jeho převedení do elektronické podoby. V souvislosti s navrhovanými změnami proběhlo informování veřejnosti a odběratelů formou informací na webu MZK i na stránkách časopisu a byla vystavena i rozeslána anketa, zjišťující názory knihovníků na profil a formu časopisu. Anketa byla vyhodnocena v čísle 4/2009.

Oddělení knihovnictví se tradičně podílí na zajišťování exkurzí škol v MZK a zajišťuje odborné stáže a praxe studentů vysokých škol a SOŠ a VOŠ informačních a knihovnických služeb Brno.

Oddělení knihovnictví pracovalo **také na zkvalitnění a rozšíření své činnosti.** V současné době spolupracuje s KISK MU formou vedení či oponování bakalářských a magisterských diplomových prací. Proto probíhala jednání o dalších možnostech spolupráce MZK a KISK MU, mj. formou zajištění stáží studentů v MZK. Uskutečnila se také jednání s knihovnami, které zajišťují akreditované rekvalifikační knihovnické kurzy, o možné vzájemné spolupráci při vytváření elektronických podpor výuky, o koncepci jednotlivých modulů kurzů a o změnách v obsahu i formě výuky. Jednání budou pokračovat i v roce 2010.

2. Sekce knihovních služeb

Oblast knihovních služeb prošla v roce 2009 reagovala na provedenou analýzu služeb dílčími změnami směřujícími ke zkvalitnění poskytovaných služeb a knihovní nabídky. Mezi nejpodstatnější patří sjednocení výpůjčních podmínek pro všechny čtenářské kategorie (tj. sjednocení výpůjční lhůty a počtů maximálních možných výpůjček) a snížení registračních poplatků ze 300 Kč na 200 Kč (a ekvivalentně z 200 Kč na 100 Kč u studentů). Od 1. 10. 2009 byla prodloužena výpůjční doba v půjčovně do 19.30 hodiny. Rovněž byl zaveden princip vzájemné zastupitelnosti pracovníků jak v rámci oddělení, tak mezi jednotlivými odděleními v odboru služeb. Zlepšení dostupnosti nejžádanějších titulů napomáhalo i důsledné vymáhání nevrácených publikací.

Nové pojetí služeb má symbolizovat nový vizuální styl MZK, který byl představen na podzim 2009 a který je prezentován především novým logem MZK. Navazujícími kroky jeho zavedení je také např. příprava nového orientačního systému v knihovně či nových webových stránek. Mezi další změny patří úprava knihovního prostoru pro návštěvníky, intenzivnější uživatelská podpora a rozšiřování online služeb, zejména zavedením systému on-line čtenářských předregistrací a nové služby EoD týkající se skenování autorsky volných děl na základě on-line objednávky.

V roce 2009 proběhla integrace Hudebního oddělení z detašovaného pracoviště na Solniční ulici do hlavní budovy MZK na Kounicově do Hudební a multimediální studovny, která výrazně prodloužila jeho otevírací dobu a dostupnost jeho fondů. V roce 2009 byly rovněž zahájeny přípravy na následný krok – přestěhování Anglické, Německé a Rakouské knihovny ze Solniční ulice tamtéž.

V oblasti elektronických informačních zdrojů umožnila Moravské zemské knihovně účast v programu MŠMT INFOZ udržení stávající nabídky elektronických vědeckých databází a rozšíření nabídky o další zdroje (citační databáze SCOPUS a databází LISA a LISTA z oblasti informační vědy).

Další možnosti na rozvoj nových služeb získala MZK v rámci partnerství projektů z programu MŠMT Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Projekt ACROSS (Akademické centrum rozvoje soft skills) umožňuje zapojení studentů Kabinetu informačních studií a knihovnictví (dále KISK) do „měkkých" aktivit MZK, především pak do realizace různých kulturních a vzdělávacích akcí. Projekt NAKLIV (Národní klastr informačního vzdělávání) téhož kabinetu usiluje o vytvoření sítě mezi institucemi, které realizují informační vzdělávání, a umožňuje aplikaci nejnovějších trendů v oblasti kurzů informační gramotnosti (IG) do nabídky služeb MZK.

2.1. Odbor služeb

2.1.1. Oddělení základních služeb

Statistiky ve službách

V roce 2009 bylo zaregistrováno 16 479 čtenářů.

Návštěvníků MZK bylo celkem 322 123, uživatelů, kteří využili elektronické služby knihovny bylo 574 324, tj. celkem uživatelů MZK bylo 896 450 (pozn. – počet uživatelů s jednorázovým průkazem bylo 1 240).

Celkový počet absenčních a prezenčních výpůjček byl 588 014 (z toho prezenční představovaly 112 099 a prolongace 129 407).

Ve volném výběru bylo v roce 2009 umístěno celkem 88 563 svazků a roční přírůstek činil 33 181 svazků.

Počet žádaných děl činil 292 910 svazků, z toho kladně vyřízených bylo 287 440 svazků.

Na úseku bibliografických informací bylo odesláno do báze 16ANL 2 157 záznamů, autoritních záznamů 1 899, a do Kalendária bylo vloženo 148 záznamů.

Návštěvníci

	2007	2008	2009
počet návštěvníků půjčovny	148 597	141 251	166 177
počet návštěvníků studoven	173 698	156 378	155 949
celkem	**322 295**	**297 629**	**322 126**

Čtenáři v jednotlivých kategoriích

kategorie čtenářů		**2007**	**2008**	**2009**
AU	organizace, ústavy	185	179	129
A	vědečtí pracovníci a VŠ učitelé	305	261	182
B	čtenáři s VŠ vzděláním	27 192	25 078	15 435
Ak	zaměstnanci knihovny	208	223	239
Z	cizinci	240	160	47
	MVS	378	356	447
celkem		**28 508**	**26 257**	**16 479**

Výpůjčky

výpůjčky	**2007**	**2008**	**2009**
mimo knihovnu	347 891	295 588	475 915
prezenčně ve studovnách	72 914	71 505	112 099
celkem	**420 805**	**367 093**	**588 014**

V roce 2009 byly provedeny určité změny v metodice výpočtu jednotlivých statistických ukazatelů dle parametru definic Deníku veřejné knihovny pro období 2009–2010. Tím došlo u některých statistických výpočtů k poklesu ve srovnání s předcházejícími lety. Toto se týká především počtu registrovaných čtenářů.

Naopak byl zaznamenán nárůst výpůjček. Začaly být sledovány prolongace, tj. prodloužení stávajících výpůjček. V roce 2009 začala knihovna sledovat prezenční půjčování příruček v jednotlivých studovnách, které jsou nově zahrnuty do součtu celkových prezenčních výpůjček.

2.1.2. Oddělení meziknihovní výpůjční služby

V únoru 2009 DILIA a Národní knihovna ČR (NK) uzavřely kolektivní smlouvu na elektronické dodávání dokumentů (EDD), která posunula ceny za kopie doručované elektronickou cestou z tištěných dokumentů (PDF) v rámci vnitrostátních meziknihovních služeb (1 článek (volné dílo) 2 Kč/1 str., 1 článek (do 6 stran) 20 Kč/1 str. 1 článek (od 7 stran) 140 Kč). Dále pak zakazuje posílat články coby přílohy e-mailů mezi knihovnami, jak tomu bylo dosud. V důsledku tohoto kroku se praxe vrátila zpět k poštovnímu doručování kopií.

Od 15. 9. nastala změna v účtování poplatků čtenářům MZK za kopie ze zahraničí z dřívější jednotné ceny 200 Kč za článek na: xerokopie článku o rozsahu 1–10 stran 100 Kč, 11–20 stran 150 Kč, 21 stran a více 200 Kč. Od 1. 10. 2009 začalo oddělení zajišťovat službu eBooks on Demand ve spolupráci s Oddělením provoz a investic a Oddělením rukopisů a starých tisků. Celkem bylo zpracováno 8 objednávek.

Ve spolupráci s OZS a ORF byl od března 2009 zaveden nový způsob doplňování ztrát. Jedná se o tituly, které podle katalogu mají být ve fondu MZK, a které jsou nedostupné a čtenáři je pak požadují formou MVS. Tímto způsobem se doplnilo 11 ztracených knih.

Celkem zpracovaných požadavků na MVS bylo 11 543. Požadavků vrácených zpět čtenářům bylo 149. (Jednalo se o tituly dostupné v MZK či na území Brna.) Od uživatelů byla za služby MVS v roce 2009 vybrána částka 393 984 Kč.

Úkoly oddělení

Upomínky: 138

Pro potřeby MVS bylo zhotoveno 4 850 xerokopií.

Vyhledávání ve skladišti: 5 000

Písemné informace: 4 675

Odesláno jiným knihovnám

	2008	2009
vnitrostátně	6 004	6 065
do zahraničí	150	174

Výpůjčky z jiných knihoven

	2008	2009
z ČR objednáno	2 284	2 593
z ČR zapůjčeno	1 566	1 805
ze zahraničí objednáno	1 759	1 809
ze zahraničí zapůjčeno	1 611	1 793

2.1.3. Oddělení knihovních fondů

V oddělení knihovních fondů došlo během roku k rozsáhlým změnám v umístění fondů ve skladech. Vše bylo provedeno za provozu, a tudíž byli zapojeni i zaměstnanci z oddělení základních služeb. Tak se podařilo dodržet deklarovanou lhůtu pro vyhledání dokumentů a ostatní plánované úkoly. Dále proběhl velký přesun knih a časopisů v důsledku změn uspořádání fondu ve studovnách a volném výběru v hlavní budově MZK. Proto byly vřazovány přelokované dokumenty do jednotlivých pater/formátů ve skladištích.

V roce 2009 bylo zařazeno 460 000 svazků knih, bylo přesunuto 2 500 bm fondů, označeno 3 250 polic, čárovými kódy olepeno 4 500 svazků. Do vazby bylo připraveno 4 100 svazků.

Do depozitáře v Nesovicích bylo odvezeno 8 390 svazků a zde vyhledáno 7 550 svazků. Během letních měsíců byla provedena číselná revize formátu 1, 2. a 4. a proběhlo stěhování časopisu v depozitáři v Nesovicích.

Dovoz výpůjček z depozitářů

depozitář	2007	2008	2009
Hostim	280	140	depozitář byl zrušen
Nesovice	26 300	24 700	8 147
celkem	**28 510**	**24 840**	**8 147**

2.2. Oddělení periodik

V průběhu roku 2009 prošlo oddělení periodik částečnými organizačními změnami. Od října přešlo pod odd. periodik oddělení meziknihovních výpůjčních služeb.

Studovna vázaných novin

Počet půjčených vázaných novin byl 10 380, počet výpůjček mikrofilmů a mikrofiší 1 332. Celková návštěvnost byla 6 503 čtenářů.

Vyhledávání požadavků a zhotovování kopií trvá maximálně do 20 minut. Požadavky na tištěné kopie z mikrofilmů jsou vyřizovány většinou do druhého dne, nebo dohodou podle množství. Bylo zhotoveno 18 614 xerokopii, z toho pro čtenáře bylo zhotoveno 9 861 kopií.

Výpůjčky studovny vázaných novin

	2007	2008	2009
vázané noviny	10 014	10 533	10 380
mikrofilmy a mikrofiše	1 604	1 892	1 332

Zpracování seriálů

Oddělení začalo katalogizovat nepravá periodika v Clusteru a postupně přechází na zpracování všech seriálů ve sdílené katalogizaci. Vybraní pracovníci se také zaškolili ve zpracování autoritních záznamů. Bylo zpracováno a do fondu zařazeno 8 459 knih. jednotek, z toho 2 143 tzv. „nepravých periodik" (včetně iterací, aktualizace), mimo tištěné seriály bylo zpracováno 342 mikrofilmů a 434 CD-ROMů. Adjustací prošlo 9 455 svazků. Knihařsky svázáno 3 128 svazků, v naší knihařské dílně 177 svazků. Bylo uloženo 554 svazků novin do lepenkových krabic.

Docházejících titulů bylo celkem 4 673; časopisů 3 532 (2× ročně a častěji) a 1 182 ostatních pokračujících zdrojů. Českých titulů 4 673, zahraničních 238. V roce 2009 začalo do knihovny docházet 534 nových titulů a 235 titulů bylo ukončeno (z toho: 169 povinných výtisků a 66 zahraničních titulů kupovaných a docházejících výměnou) – jedná se o tituly dále nevycházející nebo o knihovnou ukončený odběr.

Zpracování – katalogizace periodik (svazků)

	2007	2008	2009
časopisy	8 394	8 558	7 683
ostatní dokumenty	458	1 314	776
celkem	**8 852**	**9 872**	**8 459**

Ostatní činnosti

Během roku byly zpracovány tři vlastní nabídkové seznamy a 19 cizích nabídkových seznamů bylo prověřeno. Z nabídkových seznamů a z darů bylo doplněno 327 svazků časopisů a novin.

V rámci projektu Kramerius byla zahájena digitalizace titulu Tagesbote (tato digitalizace je částečně hrazena z prostředků projektu firmy Digitales Forum Mittel- und Osteuropa e. V. Mnichov). Digitalizované dokumenty jsou dostupné na adrese: http://kramerius.mzk.cz. Do mikrofilmové podoby byl převeden titul Moravské listy.

Čtenářům byly zpřístupněny licencované online databáze: Anopress, EBSCO, Emerald, Library Pressdisplay Newspapers, Naxos Music Library, OCLC, Oxford Music, Scopus, Springer, Web of Knowledge. Většina databází je přístupná i prostřednictvím vzdáleného přístupu.

2.3. Oddělení firemních a obchodních informací

Oddělení zajišťuje práce spojené s doplňováním, zpracováním a službami v oblasti speciálních druhů technické literatury. V r. 2009 zařadilo do fondu celkem 7 665 jednotek, z toho 1 770 norem ČSN, 87 vodohospodářských norem TNV, 1 250 českých patentů a 4 518 firemních materiálů (z toho 4 500 v papírové a 18 v elektronické podobě) a 40 svazků zkompletovaných firemních časopisů.

Přírůstek speciálních druhů technické literatury

	2007	2008	2009
normy (ČSN, TPG, TNV, DIN)	1 950	1 530	1 857
patenty	1 200	1 250	1 250
firemní literatura tištěná	5 230	5 000	4 500
firemní literatura – CD, DVD	200	84	18
firemní časopisy	56	44	40
celkem	**8 636**	**7 908**	**7 665**

České technické normy se nakupovaly v úplnosti v jednom exempláři jako v předchozích letech, nedoplňovaly se pouze evropské a mezinárodní normy schválené k přímému používání jako ČSN vyhlášením ve Věstníku ÚNMZ a normy třídy 87.

Od března 2009 byl umožněn přístup návštěvníkům knihovny do databáze ČSN online na dvou počítačích. O tuto službu projevili zájem 183 uživatelé, z toho bylo zaznamenáno 18 přístupů v Hudební a multimediální studovně. V r. 2009 se podařilo rozšířit sbírku českých technických norem zakoupením všech platných vodohospodářských norem TNV, které byly zpracovány jmenně, předmětově a systematicky do elektronického katalogu dle platných standardů (87 kniž. jednotek). Získávání plynárenských norem TPG probíhalo cestou povinného výtisku prostřednictvím odboru doplňování a zpracování fondů.

Normy ČSN s ukončenou platností byly průběžně přeřazovány v jednom exempláři do archivního fondu. V r. 2009 došlo k vyřazení 1 738 neplatných norem. Postupně byla prováděna kompletace československých technických norem z období I. republiky, rovněž byla ve studovně zkompletována sbírka plynárenských norem TPG.

Úřad průmyslového vlastnictví v Praze zasílal pravidelně české patentové spisy v úplnosti (1 250 k. j.), byly dodávány také databáze Espace® PRECES, Espace® ACCESS EPC a TRACES. Do oddělení docházely zdarma v rámci podpory center patentových informací ze strany Evropského patentového úřadu báze Espace® ACCESS, Espace® ACCESS B a Espace® EP na optických discích.

Hlavní zdroj doplňování firemní literatury představovaly i nadále výstavy a veletrhy v Brně a obesílání domácích i zahraničních firem dle požadavků čtenářů. Duplikáty firemní literatury byly poskytnuty Národní technické knihovně v Praze. Do oddělení nadále docházela báze Creditinfo – Firemní monitor na CD s měsíční aktualizací. Jmenně se zpracovaly 3 322 tituly, z toho 3 200 titulů firemní literatury (založeno 3 200 lístků), 35 firemních časopisů a 87 norem TNV, systematicky 4 500 titulů firemní literatury a 87 norem TNV, předmětově bylo zpracováno 87 norem TNV.

Na podzim byla provedena analýza způsobu zpracování firemní literatury a proběhla na půdě knihovny diskuse, při níž se dospělo k závěru, že se do Alephu zpracují jednotlivé složky s firemní literaturou. Většina pracovníků oddělení absolvovala e-learningový katalogizační kurz.

V r. 2009 docházelo bezplatně 245 titulů firemních časopisů, z toho 96 české a 149 zahraniční provenience. Bylo provedeno 260 prolongací a objednávek u jednotlivých firem a vydavatelů. Zkompletovalo se a zkatalogizovalo 40 svazků (35 titulů). Seznam docházejících firemních periodik lze najít na www stránkách knihovny a dochází k jeho průběžné aktualizaci. V letních měsících byly prověřovány jednotlivé časopisy ve studovně a vyřazovány zaniklé tituly.

Ve studovně firemních a obchodních informací a v přilehlém skladišti bylo vřazeno cca 12 000 nových a půjčených dokumentů. Průběžná revize norem ČSN pokračovala ve formátu A4 ve třídách 73 až 86 (2 128 knih. jednotek). Z fondu firemní literatury bylo vyřazeno 6 000 jednotek.

Oddělení zajistilo 5 801 výpůjček, z toho 623 absenčních (258 složek) a 5 178 prezenčních. Největší zájem projevovali návštěvníci tradičně o české technické normy (4 145 výpůjček). Průběžně je prováděna kontrola výpůjčního protokolu speciální literatury, nevrácené absenční výpůjčky byly upomínány. Zapůjčené normy byly po návratu revidovány, ověřoval se jejich fyzický stav a platnost (4 213 jednotek). Z registrovaných výpůjček připadá 1 514 jednotek na firemní literaturu a 84 na německé normy DIN. Větší část fondu firemní literatury je k dispozici čtenářům volně ve studovně, tyto prezenční výpůjčky firemní literatury proto nepodléhají statistickému sledování. Příčinu poklesu výpůjček spatřujeme v cenovém zvýhodnění online přístupu k plným textům ČSN a v hospodářské stagnaci země. Pracovníci poskytli návštěvníkům studovny v 7. poschodí 783 ústní informace, 46 konzultací a 120 písemných informací (z toho 17 časově náročných rešerší).

Registrované výpůjčky speciálních dokumentů (absenční i prezenční)

	2007	2008	2009
normy (ČSN, TPG, TNV, DIN)	6 843	6 653	4 229
patenty	582	172	1
firemní literatura	920	736	1 514
ostatní	29	119	57
celkem	**8 374**	**7 680**	**5 801**

Registrované výpůjčky speciálních dokumentů

	2007	2008	2009
mimo knihovnu	2 021	1 383	623
prezenčně	6 353	6 297	5 178
celkem	**8 374**	**7 680**	**5 801**

Čtenáři měli možnost navštívit 10 výstavek přírůstků firemní literatury. Rovněž se podařilo uskutečnit tři výstavky přírůstků českých udělených patentových

spisů. Oddělení připravilo tři specializované exkurze (35 účastníků). Pracoviště uspořádalo v počítačové učebně 14 školení (346 návštěvníků), z nichž sedm vedli pracovníci Úřadu průmyslového vlastnictví v Praze.

V červenci 2009 začalo oddělení firemních a obchodních informací zajišťovat provoz studovny technické a ekonomické literatury v 6. poschodí. V této souvislosti došlo od 7. září k rozšíření provozních hodin ve studovně firemních a obchodních informací v 7. poschodí (pondělí–pátek 9–19 hod.). V r. 2009 bylo ve studovně technické a ekonomické literatury založeno 4 205 došlých čísel periodik, rovněž zde bylo zařazeno 18 639 nových a půjčených publikací a půjčených čísel periodik. Návštěvníci si vyžádali 39 CD/DVD. Ke kompletaci pro oddělení periodik připravili pracovníci 951 titulů a poskytli 598 ústních informací uživatelům studovny technické a ekonomické literatury. V červenci 2009 převzalo oddělení rešeršní služby z oblasti techniky a ekonomiky, od října 2009 pečuje též o fond studovny technické a ekonomické literatury včetně sbírky publikací OSN.

2.4. Oddělení zahraničních knihoven

V oddělení zahraničních knihoven byla i v roce 2009 nejvíce využívána Anglická knihovna, zájem o německy psanou literaturu v Rakouské a Německé knihovně byl i v tomto roce tradičně nižší. Přestože v celém oddělení došlo k poklesu počtu čtenářů, zájem o služby a nabídku literatury byl ve všech třech knihovnách stále značný. Výpůjčky mimo knihovny opět převyšovaly počet výpůjček k prezenčnímu studiu.

Anglická knihovna je vyhledávaná především pro svou bohatou nabídku učebnic a dalšího výukového materiálu pro přípravu ke cambridgeským zkouškám, pro nabídku zjednodušené četby a dětské literatury. Ve svém fondu má také značné množství beletrie, odborné a metodické literatury pro učitele angličtiny a dalších titulů pojednávajících o anglicky mluvících zemích. I během uplynulého roku se pravidelně scházela skupina čtenářů Reading Group – přátel četby anglické literatury v originále. Již řadu let na pravidelných schůzkách v prostorách Anglické knihovny diskutují a hodnotí právě přečtené tituly z fondu Anglické knihovny. Pro učitele angličtiny jsme připravili 5 metodických seminářů ve spolupráci s Oxford University Press, Cambridge University Press, Pearson Longman a Macmillan. K 200. výročí narození Charlese Darwina byla dvakrát prezentována výstava „Darwin Now", na jaře na Solniční 12 a v podzimním termínu v hlavní budově MZK, Kounicova 65a. Na podporu čtenářských dovedností v anglickém jazyce dětí a mládeže jsme zpracovali projekt k žádosti o grant na magistrát města Brna. Během letních měsíců došlo v prostorách knihovny ke stavebním úpravám a tím ke zlepšení podmínek pro návštěvníky.

Pro Německou knihovnu se podařilo získat k autorským čtením Huga Fritsche a Kathrin Schmidt. Pan Markwart Lindenthal osobně zahájil výstavu „Ein wenig Nostalgie – Ex-Libris Kunst aus Brünn" vystřihovaných ex-libris. Dalšími kulturními akcemi pořádanými v roce 2009 byly: scénické čtení „Spřízněni volbou" doprovázené výstavou, jarní a podzimní tradiční a oblíbené dlouhé noci „Lange Nacht der kurzen Texte" a výstava „Ortszeit – Local Time – Místní čas". Opět jsme pokračovali v cyklech seminářů pro veřejnost k současné německé literatuře pod vedením paní Bundil z madridského Goethe-Institutu a ve spolupráci s Masarykovou univerzitou jsme spoluorganizovali semináře pro studenty germanistiky o rakouské a německé literatuře.

Rakouská knihovna i nadále spolupracuje s Rakouským institutem v Brně a to především při realizaci literárních „Dlouhých nocí" a autorských čtení. V r. 2009 jsme společně dvakrát připravili „Lange Nacht", kdy účinkující (převážně studenti) sami přednášejí texty na dané téma svých oblíbených rakouských nebo německých spisovatelů. Na autorských čteních se osobně představili rakouští spisovateké Josef Haslinger, Martin Prinz a Gudrun Seidenauer, kteří četli ukázky ze svých textů. Při sestavování objednávek pro Rakouskou knihovnu OZS úzce spolupracuje s Ústavem germanistiky Masarykovy univerzity v Brně.

Zahraniční knihovny MZK

	2007	2008	2009
počet návštěvníků	64 238	59 508	45 980
absenční výpůjčky	55 614	49 202	43 949
prezenční výpůjčky	53 237	47 765	42 824

Přírůstek knihovního fondu

	2007	2008	2009
Anglická knihovna	988	913	864
Německá knihovna	411	296	358
Rakouská knihovna	296	193	193
celkem	**1 695**	**1 402**	**1 415**

3. Sekce vývoje, výzkumu a strategického rozvoje

V roce 2009 byl v oblasti VaV pro MZK zlomový. MZK byla ÚHOSem potvrzena jako výzkumná organizace (vo) se všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajícími. Pro MZK se tak otevřela možnost nadále čerpat prostředky určené na VaV, a to ve výrazně větším rozsahu než dosud. MZK vznikl nárok na institucionální financováni z prostředků VaV ve vazbě na výsledky uznané v rámci RIVu, a plynule tak navázat na výzkumné aktivity řešené v rámci výzkumného záměru.

Od května 2009 se MZK stala spoluřešitelkou dvou dalších mezinárodních projektů (EuropeanaTravel a eBooks on Demand). Po celý rok probíhaly přípravné práce na projektu Národní digitální knihovny. Současně byly ve spolupráci s Národním archivem ČR zahájeny intenzivní přípravné práce na projektu centra pro odkyselování papíru. Tyto aktivity se promítly ve výrazném navýšení mezinárodních kontaktů. Nedílnou součástí infrastruktury VaV je spolutvorba České národní bibliografie, která slouží mj. jakožto validace pro knižní produkci vykazovanou do RIVu.

Podrobný přehled odborných aktivit MZK včetně seznamů výzkumných a rozvojových projektů, výsledků předložených do RIVu, ediční, přednáškové a publikační činnosti, vedení akademických prací a členství v mezinárodních organizacích je uveden v příloze č. 2.

3.1. Oddělení automatizace a vývoje

Rok 2009 byl pro Oddělení automatizace a vývoje (OAV) ve znamení přípravy rozsáhlých změn ve fungování knihovny i oddělení v následujícím období. V rámci personálních změn byl v polovině roku přijat nový pracovník na pozici vedoucího oddělení. Ke konci roku mělo OAV 14 pracovníků, z nichž 4 pracovali na částečný úvazek. Výrazný podíl vědeckovýzkumné práce se odráží i v personální oblasti, kde v podstatě každý pracovník oddělení je nějakým způsobem zapojen do řešení výzkumných a vývojových projektů a také velká část rozpočtu oddělení je nějakým způsobem k projektovým a výzkumným úkolům vztažena.

Dále oddělení zajišťovalo běžnou podporu uživatelů a čtenářů v oblastech pracovních stanic a přístupů na servery. Zabezpečovalo provoz a běžnou údržbu webových serverů. Jedním z hlavních úkolů oddělení je zajistit rutinní bezproblémový provoz knihovního systému ALEPH 500 se všemi jeho napojeními na další aplikace a služby jak uvnitř knihovny, tak nabízených na internetu. Neopomenutelnou složkou práce oddělení je realizace nákupů HW/SW pro potřeby knihovny v oblasti IT.

V roce 2009 byl částečně zprovozněn akviziční modul Alephu, v jehož rámci byla mimo jiné uživatelům zpřístupněna možnost vkládat přímo do Alephu návrhy na koupi nových dokumentů. Zároveň byly zprovozněny přenosné čtečky čárových kódů pro evidenci zájmu o svazky ve volném výběru. Ve vztahu k uživateli bylo dalším vstřícným krokem zprovoznění automatického zasílání upomínek.

Další významnou změnou bylo zprovoznění nové verze serveru OAI-PMH, využívající metodu „publishing". Vzhledem k tomu, že tato metoda má značné nároky na diskový prostor, byly zatím skrze OAI zpřístupněny jen záznamy z báze historických fondů. Plné pokrytí OAI je naplánováno na rok 2010, kdy dojde v rámci přechodu na novou verzi Alephu i k posílení HW, na kterém je Aleph provozován.

V rámci projektu EOD byly pořízeny čtyři různé čtečky elektronických knih na bázi elektronického papíru (e-ink), které jsou nyní k dispozici uživatelům ve studovně HAM. Jde o čtečky Bookeen Cybook Opus, Jinke Hanlin eReader V3, Jinke Hanlin eReader V5 a Sony PRS 505. Posledně uvedená čtečka není však na našem trhu běžně dostupná a přes deklarovanou celosvětovou záruku nebyl pražský servis Sony ochoten ji přijmout k opravě, na konci roku tak čtečka byla mimo provoz. Pracovníci oddělení automatizace prezentovali v závěru roku všechny tyto čtečky včetně dalších, zapůjčených modelů v rámci dne otevřených dveří EOD návštěvníkům knihovny.

V oblasti HW/SW byly rozšířeny a zpřesněny standardy pro provoz a obnovu infrastruktury. V rámci standardů byly nakoupeny stanice a notebooky na obnovu počítačové techniky a několik serverů HP řady DL 380 G6. Bylo zakoupeno nové řešení pro zabezpečení stanic s Windows XP na bázi produktů společnosti Symantec. Dotace Ministerstva kultury ČR nám umožnila pořízení jednoduchého videokonferenčního zařízení, a tím položila základ k činnosti a dalšímu vývoji v této oblasti do budoucích let. V serverové oblasti bylo rozhodnuto o přechodu na virtuální prostředí serverů a uložišť a byl zpracován návrh tohoto přechodu. V tomto případě jde o víceletý proces. V síťové oblasti byla posílena bezdrátová wifi síť Eduroam i wifi síť pro uživatele knihovny.

Projektová oblast zahrnuje několik dlouhodobých projektů celorepublikového významu v různých stádiích rozpracovanosti. Seznam projektů, na kterých se pracovníci oddělení významnou měrou podílí, je uveden v příloze č. 2. Z výstupů realizovaných v roce 2009 a majících celostátní dopad stojí za zmínku dva:

Metadatový editor

Pro využití v systému Kramerius byl navržen a naprogramován metadatový editor, který umožňuje vytvářet metadata na základě již vytvořených bibliografických záznamů. Jeho funkčnost je optimalizována pro různě dlouhé sekvence vzestupně očíslovaných stránek. Tento program je volně k dispozici zájemcům včetně zdrojového kódu na adrese: http://meditor.mzk.cz. Zájem o jeho využití ve vlastní digitalizační praxi má několik dalších knihoven.

Obálky knih

Projekt obalkyknih.cz agreguje různé zdroje informací o knížkách do jedné, snadno použitelné webové služby. Tato služba slouží k obohacení bibliografických údajů o další prvky, zejména náhledové obrázky titulních stran knih, naskenované stránky s obsahem knížky, anotace, recenze, či hodnocení knih. Tyto prvky umožnuje registrovaným knihovnám snadno integrovat do jejich webových katalogů.

Zdrojem pro obálky knih jsou zejména spolupracující nakladatelé a knihkupci, kteří pro knihovny patřící do sdružení SKIP za stanovených podmínek souhlasí se zobrazováním obálek jejich knih v knihovních katalozích. Dalším zdrojem obálek jsou knihovny, které aktivně skenují obálky knih z jejich knihovních fondů a tyto vkládájí na obálkový server. Server obalkyknih.cz v tuto chvíli disponuje databází 279 858 obálek a 24 750 obsahů českých a zahraničních publikací.

Služby systému obalkyknih.cz využívá celá řada knihoven všech velikostí i zaměření včetně většiny velkých knihoven. Počet zapojených knihoven stále roste, což klade rostoucí požadavky i na hardwarovou infrastrukturu MZK.

3.2. Oddělení rukopisů a starých tisků

Těžiště odborné práce oddělení spočívalo v knihovědné práci v rámci řešení Výzkumného záměru Historické fondy Moravské zemské knihovny v Brně. Do databáze Historických fondů (MZK03) přibylo 12 598 nových bibliografických záznamů rukopisů, starých tisků, map a grafik. O 849 záznamů hudebních rukopisů se rozšířila databáze MZK01. Katalogizace probíhá v systému Aleph ve formátu MARC 21, pouze rukopisy jsou zpracovávány souběžně ve formátu MASTER. Nově bylo zkatalogizováno 150 rukopisů a 201 záznamů rukopisů bylo opraveno v souvislosti s přechodem z formátu MASTER na formát TEI P5. Nadále pokračovalo pročišťování jednotlivých přístupových rejstříků a opravy bibliografických záznamů. Podrobnosti o výzkumném záměru jsou zveřejněny v průběžné zprávě za rok 2009 na www stránkách knihovny.

Stejně jako v předcházejících letech i v roce 2009 řešilo oddělení projekt VISK 6 – Národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů Memoriae Mundi Series Bohemica, v rámci kterého bylo zdigitalizováno 47 svazků (29 370 obr.) Mollových rukopisů, které doplňují mapovou sbírku. S tímto projektem dále úzce souvisí projekt EuropeanaTravel, v jehož rámci byly zahájeny práce na online zpřístupnění Mollovy mapové sbírky. Byly prováděny opravy bibliografických záznamů, přesignovány a připsány knihovní jednotky k 1 360 mapovým listům Mollovy sbírky. Na celou Mollovu mapovou sbírku (ca 8 000 listů) byly v rámci její digitalizace nalepeny čárové kódy.

V rámci projektu VISK 9 CASLIN – Rozvoj Souborného katalogu CASLIN a souboru národních autorit bylo vytvořeno 3 827 autoritních záznamů a provedeno 13 594 harmonizací rejstříků z báze Historických fondů MZK03.

Studovnu navštívilo 468 badatelů, kterým bylo prezenčně půjčeno celkem 1 724 svazků z historického fondu MZK. Ve studovně bylo uspořádáno 10 exkurzí. Čtenářům bylo poskytnuto osm odborných konzultací. Do příruční knihovny bylo nově zařazeno 82 svazků. Z historického fondu bylo pro čtenáře zhotoveno 343 digitálních fotokopií tištěných a 6 822 digitálních fotokopií elektronických, dalších 2 391 stran bylo vyhotoveno v rámci služby EoD. 2 500 nových digitálních obrazů z ikonografické sbírky a 1 680 nově naskenovaných obrazů z grafických sbírek bylo připojeno jako obrazová příloha k bibliografickým záznamům do elektronického katalogu MZK.

Na začátku roku ve spolupráci s revizním oddělením proběhla adjustace celé Zámecké knihovny Chorinských (CH 1 – CH 8982) na kterou navázala revize historického fondu (celkem 53 900 sv). Součástí revize bylo vlepení čárových kódů, doplňování knihovních jednotek do Alephu a opravy bibliografických záznamů. Paralelně proběhly i přesuny ve skladišti – celkem 190 bm fondů (v dubnu vytřídění 19. století z rezervních fondů, červen – září přestěhování hudebních rukopisů a starých tisků, srpen – nové uspořádání trezoru, uvolnění prostoru na archiv MZK). V prosinci byly navráceny zástupcům knihovny Kláštera kapucínů v Brně deponáty uložené v MZK: 60 rukopisů a 43 svazků prvotisků. 25 dokumentů z historických sbírek bylo zapůjčeno na 8 výstav.

V roce 2009 byly podány tři žádosti v rámci agendy spojené s výkonem činnosti vyplývající ze zákona č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Jedna žádost k trvalému vývozu, dvě žádosti na dobu určitou. Všem žádostem bylo vyhověno.

3.3. Odbor doplňování a zpracování fondů

3.3.1. Oddělení doplňování fondů

V průběhu roku nastaly změny v organizaci práce i v náplni jednotlivých pracovníků oddělení. Zásadní změnou v doplňování fondů bylo spuštění akvizičního modulu Aleph, který umožňuje přehledné objednávání požadovaných dokumentů, orientaci ve stavu objednávek a vyhledávání podle různých kritérií.

Prioritním úkolem pro akviziční činnost je získávání domácí produkce prostřednictvím povinných výtisků v relativní úplnosti. V roce 2009 bylo získáno 23 822 svazků neperiodických publikací, z toho 20 033 formou povinných výtisků. Z celkového počtu 20 033 povinných výtisků bylo 155 map a 928 elektronických médií. Stále narůstá počet povinných výtisků v elektronické podobě, především příloh v časopisech a e-learningových materiálů vysokých škol. V elektronické formě Knižních novinek a Ohlášených knih jsou pravidelně sledovány nové tituly i regionálních nakladatelů. Podle e-mailových oznámení o vydaných knihách je kontrolováno dodávání povinných výtisků, zvláště těch nakladatelů, kteří nezasílají ohlášení o vydání do Nových knih nebo Knižních novinek.

V roce 2009 bylo upomenuto 2 320 titulů od 308 nakladatelů, což je téměř dvojnásobný nárůst proti roku 2008. Regionálním nakladatelům bylo zasláno 96 upomínek o celkem 128 titulů a využili jsme i služby hromadného posílání zpráv k připomenutí zákonné povinnosti zasílat povinný výtisk regionální produkce obecním úřadům v Jihomoravském kraji. Regionální materiály jsou získávány rovněž na veletrhu cestovního ruchu Regiontour.

Nákup knih se řídil požadavky správců studoven a příruček. Bylo zahájeno využití elektronické formy knižních novinek a excelové tabulky k nákupu dalších exemplářů knih pro správce příruček, pro čtenáře byla zavedena možnost on-line objednání deziderát, tzv. Tipy na nákup. Celkem bylo zakoupeno 2 410 knih, z toho deset zahraničních. Darovaných knih bylo 1 185. V rámci mezinárodní výměny bylo odesláno 615 svazků, z toho 72 svazků knih a 542 svazků periodik. Postupně jsme ukončili zahraniční výměnu se všemi partnery kromě slovenských a přešli na standardní režim pořizování těchto publikací nákupem.

Zaměstnanci ODF plynule ověřovali starší literaturu nalezenou při revizi fondu bývalé Technické knihovny a zajišťovali přípisy doplňovaných exemplářů. Po přestěhování hudebního oddělení z detašovaného pracoviště do budovy MZK byla spolu s pracovním úvazkem do ODF včleněna akvizice hudebních dokumentů. Tři pracovnice odešly do starobního důchodu, úvazkem 0,75 bylo zajištěno doplňování regionální literatury a výměna publikací.

Akvizice

	2008	2009
přírůstek	23 389	23 822
z toho povinný výtisk	19 850	20 033

3.3.2. Oddělení jmenného popisu a autorit

Jmenný popis

Oddělení jmenných autorit a popisu pokračovalo ve sdílené katalogizaci Aleph Cluster. Došlo k vyrovnání počtu titulů zkatalogizovaných kooperujícími knihovnami, počet záznamů stažených z jiných knihoven dosáhl 71% z celkového počtu jmenně zpracovaných knihovních jednotek. Pouze 10% záznamů bylo zpracováno jen v lokální bázi MZK01.

Během roku došlo ke změně pracovních postupů v lince zpracování. Bylo zrušeno předzjišťování titulů v bázích jiných knihoven, záznamy se stahují až v momentě jmenné katalogizace dokumentu. Odstranění časové prodlevy mezi ověřením a zpracováním vedlo ke zpřesnění a větší efektivitě ve stahování záznamů z jiných knihoven. Návrhy jmenných a názvových autorit vznikají souběžně s bibliografickým záznamem. Do katalogizační linky byly koncem roku včleněny i CD a CDR, které jsou ve jmenném popisu katalogizovány určeným pracovníkem.

Zefektivnění pracovních postupů v akvizici a jmenném popisu vedlo ke zkrácení a narovnání katalogizační linky. Jmenně bylo zkatalogizováno 16 474 titulů knižních a kartografických dokumentů. Nadále pokračovala editace rejstříků názvů, unifikovaných názvů a edic, odstraňování duplicit a rekatalogizace některých záznamů. Katalogizátorky se podílely i na kontrole záznamů v rámci programu VISK 5 a prováděly instruktáže a školení zaměstnanců jiných oddělení MZK.

Jmenné autority

Zakládání nových autoritních návrhů i jejich revizi zajišťovala až do svého odchodu lokální supervizorka dr. Eliška Pospíchalová. Koncem roku se na jejím místě zapracovala Mgr. Eliška Vrbová, která převzala funkci lokálního supervizora. Souběžně došlo k výše uvedené změně – autorská záhlaví se prověřují a návrhy vznikají souběžně s bibliografickým záznamem. Ve větší míře byla propojována záhlaví záznamů z retrokonverze. Pozornost se soustředila na brigádníky projektu VISK 9. Jednalo se o externisty, kterým musela být věnována větší odborná péče.

Díky dobré kvalitě zpracování jmenných autorských autoritních záznamů byla zúžena dvoustupňová kontrola našich záznamů ze strany NKP a druhý stupeň revize byl nahrazen lokální supervizí MZK (na úseku jmenné katalogizace dr. Eliška Pospíchalová, pro rukopisy a staré tisky Mgr. Přemysl Bar).

Harmonizace autorských přístupových souborů se dotkla 113 287 jmenných záhlaví v bázích MZK01, MZK03 a ZHR01. Z celkového počtu 310 454 jedinečných autorských hesel pro osobní jména je nyní propojeno se záznamy báze národních autorit 149 895 hesel, tj. 48 % v bázi MZK01, u korporací je z celkového počtu 22 469 záhlaví propojeno 16 664, tj. 74 % a v bázi ZHR01 je z celkového počtu 10 792 záhlaví propojeno 5 305, tj. 49% z celkového počtu. Do báze národních autorit AUT10 jsme dodali 11 027 nových záznamů, lokální supervizí prošlo 9 100 záznamů.

Číselné ukazatele

	2007	2008	2009
jmenně zkatalogizováno	16 687	17 614	16 474
nové autoritní návrhy	4 977	6 238	11 027
lokální supervize	5 427	6 103	9 100
návrhy vylučovacích odkazů	979	1 221	1 511
harmonizace rejstříků	78 781	104 080	113 287

3.3.3. Oddělení věcného popisu

V roce 2009 bylo v oddělení věcného popisu předmětově a systematicky zkatalogizováno a ověřeno celkem 17 318 titulů. Do bibliografické databáze sdílené katalogizace jsme přispěli 6 218 odborně zkatalogizovanými záznamy knižních titulů a kartografických dokumentů. V databázi MZK jsme zkatalogizovali 3 010 titulů. Převzato bylo celkem 8 090 záznamů, které zpracovala VK Olomouc a NKP. K těmto záznamům přidělujeme 2. signaturu (stavění). Do volného výběru jsme zařadili 3 213 a do studoven HST, BST a TST 1 935 knih.

Na základě společného jednání 24. 11. 2009 v NKP, kde se sešli zástupci všech tří kooperujících knihoven, bylo dohodnuto, že v průběhu roku 2010 jednotlivé knihovny převezmou samostatnou zodpovědnost za bibliografický záznam. S tím souvisí také nově povinnost věcného oddělení MZK doplnit předmětová hesla anglickými ekvivalenty. Od 1. 12. 2009 jsme takto zkušebně začali zpracovávat beletrii.

Od dubna 2009 jsme se v rámci práce na novém podrobnějším třídění volného výběru a studoven podíleli na návrzích 2. signatury, kterou jsme průběžně konzultovali se správkyněmi humanitní, biologické a technické studovny a pracovníkem odpovědným za volný výběr. Bylo vytvořeno 165 nových kategorií, které musely být nově doplněny. Celkem byly nově vzniklé 2. signatury doplněny do 12 154 bibliografických záznamů, odkud jsou automaticky převedeny do jednotek.

Nově od roku 2009 se vpisuje 2. signatura v bibliografickém záznamu do pole MZK, podpole „j" pro volný výběr a studovny. Odtud se automaticky převede do jednotek. Prostřednictvím e-mailu jsou o přidělené 2. signatuře denně informovány správkyně studoven a vedoucí volného výběru. Tím mají možnost se vyjádřit a konzultovat systematické zařazení dříve, než je kniha opatřena třídníkem. Zabránilo se tak pracnému přelepování štítků. Oddělení věcného popisu i nadále harmonizuje jednotné třídění mezi studovnami a volným výběrem. Rovněž koordinuje zařazení vybraného titulu nejen podle příslušné 2. signatury, ale i podle předcházejících vydání.

I nadále vzrůstá nejen počet elektronických dokumentů CD, CD-ROM, DVD, ale i dokumenty s jiným obsahovým složením. K mluvenému slovu (audioknihám) výrazně přibyly sborníky z konferencí a učební texty. Proto je nutné důrazně dbát na jednotnou předmětovou katalogizaci těchto elektronických nosičů a tištěných knih. V roce 2009 bylo zkatalogizováno 942 nosičů. V této oblasti je potřeba zajistit plynulejší předávání jmenně zkatalogizovaných průvodek do oblasti věcného popisu tak, aby nedocházelo k delším časovým prodlevám.

Průběžně se rekatalogizují stará předmětová hesla od roku 2000. Tyto bibliografické záznamy jsou opraveny dle stávajících národních autorit. Celkem jsme rekatalogizovali 10 628 záznamů. Důsledně dbáme na harmonizaci nových titulů s předcházejícím vydáním tak, aby odpovídalo jednotnému stavění ve studovnách a volném výběru. Rekatalogizace a zpětné doplňování Konspektu umožňuje budování Tematické mapy fondu, která slouží čtenářům k rychlému cílenému vyhledávání dokumentů. Za rok 2009 bylo tímto způsobem doplněno 32 727 bibliografických záznamů. K 31. 12. 2009 bylo možno takto tematicky zaměřeně vyhledávat ze 161 768 dokumentů.

Do Národní knihovny Praha jsme zaslali 290 návrhů věcných autorit. U geografických návrhů nově doplňujeme souřadnice, což výrazně zpřesňuje informační hodnotu těchto údajů. Podílíme se také na tvorbě jmenných autorit a unifikovaných názvů. Za rok 2009 jsme vytvořili v AUT10 233 záznamů. Lokální supervize byla provedena u 83 korporativních návrhů, které byly vytvořeny pracovníky oddělením věcného popisu.

Druhým rokem se ve spolupráci s NKP a VK Olomouc podílíme na skenování obsahů u odborných titulů. Celkem jsme naskenovali 3 062 obsahů. Nově byla pro čtenáře vytvořena možnost vyhledávat slova z databáze naskenovaných obsahů.

Číselné ukazatele

	2008	**2009**
věcně zkatalogizováno	9 661	9 228
věcně ověřeno	7 961	8 090
z toho – databáze MZK	2 855	3 010
z toho – sdílená katalogizace	6 806	6 218
návrhy věcných autorit	404	290
návrhy jmenných autorit + unif. názvů	349	233
přiřazení 2. signatury VV, HST, BST, TST	4 831	5 148
rekatalogizace BIB záznamů	15 049	10 628
skenování obsahů	0	3 062
celkem	**17 622**	**17 318**

3.3.4. Oddělení retrospektivní konverze

Hlavní činností oddělení byla úplná zpětná retrokonverze knihovního fondu MZK na úrovni nejméně minimálního záznamu, tj. vytváření katalogizačních záznamů ze sekundárních pramenů dle pravidel AACR2 ve formátu MARC 21 do bází MZK a následné odesílání záznamů do Souborného katalogu ČR. K tomu byl použit lokační katalog MZK. Postupovalo se jako v jiných letech sestupně a zpracovávána byla především lokace 1 a MUS. Celkem bylo vytvořeno 46 722 záznamů (7 548 zaměstnanci a 39 174 brigádníci VISK 5). 5 633 záznamů z celkového počtu vzniklo v bázi zahraničních knihoven. Do konce roku 2009 bylo odbornými katalogizátory zrevidováno 21 336 záznamů, které byly odeslány do Souborného katalogu ČR.

Tomu předcházelo ověřování v dostupných katalozích a bázích MZK, důsledná deduplikace a slučování duplicitních záznamů a záznamů vícesvazkových děl. Sloučeno bylo celkem 7 970 záznamů (4 457 v odd. Retro a 3 513 v revizním odd.). Některé již existující záznamy byly rekatalogizovány, opraveny, popřípadě doplněny. Záhlaví záznamů byla systematicky propojována s rejstříky národních autorit při vzniku záznamů. V polovině roku byl zaškolen pracovník k prověřování a zakládání nových autoritních návrhů vzniklých z retrokonverze.

I v roce 2009 jsme mohli čerpat finance z projektu VISK 5 (Retrospektivní konverze fondu MZK). Oddělení Retro zajišťovalo koordinaci prací na projektu. Velká pozornost byla věnována individuálnímu zaškolení 13 studentů KISK FF MU v Brně ve jmenné katalogizaci podle platných standardů. Každému z nich byla věnována maximální péče a všechny záznamy, které studenti zpracovali, byly postupně revidovány. Jednalo se o časově velmi náročnou činnost. Po dvou měsících jsme vybrali šest nejlepších, kteří projekt dokončili a se kterými počítáme i v roce 2010, pokud bude přidělena dotace.

Od září 2009 jsme začali s průběžnou retrokonverzí fondu Anglické knihovny metodou de visu (s knihou v ruce). Po předpokládaném dokončení v únoru 2010 postupně přejdeme na retrokonverzi fondu Rakouské a Německé knihovny.

Číselné ukazatele

	2008	2009
nové záznamy do báze MZK01 a ZHR01	9 031	46 722
zkontrolované a odeslané záznamy		21 336
sloučené (deduplikované) záznamy		7 970

3.3.5. Oddělení Souborného katalogu periodik

Skončilo svou činnost na konci roku 2009. V první části roku zpracovalo odd. 2 991 záznamů periodik pro Souborný katalog ČR (součást projektu VISK 5). Po odchodu pí. Mendlíkové do starobního důchodu pomáhala pí. Slováčková v oddělení jmenného popisu a autorit a pí. Vrbňáková v oddělení Retro, kde se podílela na retrokonverzi fondu Anglické knihovny.

Číselné ukazatele

	2008	2009
Záznamy periodik pro SK ČR	3 223	2 991

3.3.6. Hudební oddělení

Za první pololetí roku 2009, kdy působilo hudební oddělení na detašovaném pracovišti na Solniční ul., získalo do svého fondu celkem 737 knihovních jednotek. Z toho tvořilo 562 svazků CD, 20 svazků MC, šest svazků LP a 149 svazků hudebnin. Vydavatelé zaslali celkem 583 titulů na základě povinného výtisku, 47 titulů

tvořilo dar a čtyři tituly kup. Adjustace byla provedena u 628 dokumentů a 212 dokumentů bylo vráceno z vazby. Půjčeno bylo celkem 958 hudebnin absenčně, 127 hudebnin prezenčně a 315 zvukových dokumentů prezenčně. V tomto období navštívilo hudební půjčovnu 952 čtenářů a 90 čtenářů studovnu.

Za celý rok 2009 bylo zkatalogizováno 1 214 titulů jmenně a 1 214 titulů věcně. Hudební oddělení zrealizovalo 13 výstavek k výročí autorů a z novinek přírůstku fondu, doplněné prezentací hudebnin a zvukových dokumentů. Průběžně byly prováděny návrhy autoritních záznamů jmenných a korporací, včetně návrhů oprav. Dále byla prováděna kontrola záznamů autorit (VISK 9 – 3 studenti). Bylo podáno 88 odborných konzultací, 58 písemných informací a uspořádáno pět exkurzí s 54 účastníky. Fond hudebního oddělení byl obohacen o zvukové nahrávky děl Miloslava Ištvana ze soukromého archivu rodiny. Tak získalo hudební oddělení kompletní notové i zvukové dokumenty tohoto významného brněnského skladatele.

V rámci spolupráce s knihovnami vysokých škol bylo v měsíci dubnu uspořádáno setkání pracovníků knihoven hudebního zaměření a byla nabídnuta ze strany MZK možnost koordinace nákupu odborné hudební literatury. Vedoucí ústavu hudební vědy, katedry hudební výchovy PedF MU, JAMU a vedení konzervatoře byli osloveni k možnosti spolupráce studentů na zpracování bakalářských, diplomových a seminárních prací čerpajících z notového fondu hudebního oddělení MZK. Nabídku notového fondu využili studenti JAMU a FF MU, kteří studovali hudebniny k tematice klavírní interpretace a k tematice „Leoš Janáček z pohledu varhaníka". Studentům FF MU byl také poskytnut ke studiu notový archiv zrušeného německého divadla a z jejich strany se setkal se zájmem o vědecké zpracování v rámci dizertačních prací.

Vzhledem k tomu, že bylo v roce 2009 ukončeno zpracování starých hudebních tisků a rukopisů v rámci výzkumného záměru v programu ALEPH (zkatalogizováno 849 záznamů rukopisů), je možné navíc zpřístupnění tohoto fondu podle formy i nástrojového obsazení. Může se tak stát podnětem k dalšímu hlubšímu rozpracování zajímavých hudebních témat pro studenty vysokých škol a škol odborných v rámci seminárních či závěrečných prací. Důležitým aspektem odborného využití starých hudebních rukopisů by byla nabídka do RISMu (Mezinárodní soupis hudebních pramenů).

Zvláštní pozornost byla věnována přípravě stěhování hudebního oddělení do hlavní budovy MZK. S tím souvisela harmonizace jednotlivých činností, plán umístění hudebního oddělení včetně uložení fondu hudebnin a zvukových dokumentů. Staré hudební tisky a rukopisy byly olepeny čárovými kódy (6 298 jednotek) a odvezeny k dezinfekci do Moravského zemského archivu. Došlo k vytřídění odborné hudební příručky a průběžně bylo prováděno skenování systematického katalogu hudebnin. 29. června 2009 byl definitivně ukončen provoz hudebního oddělení na detašovaném pracovišti Solniční 12. V průběhu července a srpna byly převezeny hudební fondy, vybavení kanceláří a provedeno umístění do nových prostor. Stěhování fondu probíhalo za pomoci revizního oddělení, oddělení rukopisů a starých tisků a brigádníků. Bylo přesunuto cca 100 000 sv. hudebnin, 16 000 zvukových dokumentů a 950 hudebních mikrofilmů. Pracovnice akvizice a adjustace přešly do příslušných oddělení MZK.

Dne 10. srpna 2009 byl znovu otevřen provoz hudební knihovny v Hudební a multimediální studovně (HAM), která vznikla sloučením hudební studovny se studovnou elektronických médií (AVM). Byl vypracován provozní řád, nově vytvořeny webové stránky této studovny a jedna pracovnice hudebního oddělení se zapojila do provozu HAM. Absenční výpůjčky hudebnin byly zpřístupněny čtenářům na hlavní půjčovně, prezenční hudebniny ve studovně HAM, staré hudební tisky a rukopisy ve studovně rukopisů a starých tisků. Hudební a multimediální studovna byla vybavena klávesovým nástrojem zn. KORG pro možnost přehrávání notových materiálů a s možností propojení s počítačem. Návštěvníkům hudební a multimediální studovny byly umožněny vstupy do hudebních databází Oxford Music online a NAXOS (s možností vzdáleného přístupu).

V říjnu proběhla číselná revize kompaktních disků (11 000 jednotek) a označení odborné hudební příručky (HAM – 550 sv.). Ve druhém pololetí došlo také k zapracování čtyř pracovníků pro práci na retrokonverzi v rámci programu VISK 5, včetně průběžné kontroly záznamů. Od září bylo nově zavedeno skenování obálek u hudebnin, které později převzala adjustace, a obsahů u vybraných titulů (zůstalo v agendě hudebního oddělení).

Ve dnech 13. a 14. října se uskutečnila po dohodě s vedoucím katedry hudební výchovy PedFMU přednáška o fondu a provozu hudebního oddělení včetně exkurze pro studenty prvního ročníku oboru hudební výchova. Je možné pravidelně realizovat tyto exkurze a přednášky pro studenty I. roč. oboru hudební výchova i v následujících letech a rozšířit i pro studenty hudební vědy a konzervatoře. V tomto měsíci byla uskutečněna také přednáška pro účastníky inovačního kurzu o nových trendech v oblasti zpracování hudebnin a zvukových dokumentů (skenování obálek a obsahu) s ukázkami zpracovaných rukopisů včetně naskenování titulních listů a původních katalogizačních lístků s incipity a poznámkami.

Dne 17. prosince hudební oddělení uspořádalo v rámci Dne otevřených dveří MZK pro zájemce v prostorách hudební a multimediální studovny výstavku vzácných notových materiálů. Ve druhé polovině roku se hudební oddělení podílelo na přípravě projektu Národní digitální knihovny (přehled fondu, počet knihovních jednotek) a připravilo podklady pro spolupráci s dalšími odděleními MZK na výzkumných záměrech, které by měly být realizovány po schválení v roce 2010 – autority, digitalizace vzácných notových materiálů, retrokonverze, převinutí hudebních mikrofilmů.

Číselné ukazatele

	2008	(1. pol.) **2009**
přírůstek celkem	**1 377**	**737**
z toho: CD	1 037	562
hudebnin	290	149
kazet	50	20
gramodesek	0	5
jmenně zkatalogizováno	1 200	1 214
věcně zkatalogizováno	1 200	1 214
skenování obsahů u hudebnin		32

3.4. Oddělení revize a ochrany fondů

V roce 2009 byl v revizním oddělení ve znamení změn. V průběhu roku se postupně měnilo složení a náplň práce původního revizního oddělení. Do oddělení byli převedeni pracovníci knihařské dílny, restaurátor a fotografka, později pracovnice adjustace a koncem roku pracovníci řešící projekt digitalizace vybraných dokumentů. Do agendy oddělení byla vřazena problematika ochrany fondu postiženého kyselostí papíru. Oddělení bylo v návaznosti na provedené změny přejmenováno na Oddělení revize a ochrany fondů.

V oblasti výzkumu a vývoje byla prováděna příprava projektu hromadného odkyselování dokumentů, vytištěných v 19. a 20 století. V rámci řešení projektu digitalizace moravských knihovních sbírek bylo vyexcerpováno 29 382 článků o kultuře z Lidových novin 1921–24 a 1940–43 a byly vydány tři tituly rejstříků časopisů (viz seznam ediční činnosti v příloze č. 2).

Na úseku mikrografie byly zhotovovány kopie do projektu Kramerius. Ve zbývajícím čase byla zahájena digitalizace knih poškozených degradací papíru a vlastní produkce knihovny. Bylo zdigitalizováno 89 svazků, které byly postupně zpřístupňovány v digitální knihovně MZK.

Provádění revize fondu vychází se zákona – za kalendářní rok musí být zpracováno v MZK minimálně 200 000 knihovních jednotek, což bylo v roce 2009 vysoce překročeno. V rámci této činnosti byla zahájena revize fondu TK do sign. 130 000. Tento fond byl od 70. let uložen v depozitáři mimo Brno a nebyl v této době náležitě revidován, práce proto byla velmi náročná a vyžadovala mnoho následných zjišťování, protože podklady pro revizi jsou nedostatečné a musí se pořizovat dodatečně. O náročnosti práce svědčí také to, že bylo třeba řešit 6 055 případů po revizi. Dále byla provedena mimořádná revize v trezoru starých tisků u lokací, které již byly zpracovány do Alephu. Tato revize byla spojena s nalepením čárových kódů na exempláře a zápisem čárového kódu do Alephu.

Revize knihovního fondu

	2008	2009
revize svazků	217 089	232 541
nezvěstné	1 236	3 832

Superrevize nezvěstných z dřívějších revizí byla překročena. Při superrevizi bylo třeba řešit komplexně všechny nezvěstné z dřívějších revizí ve studovnách. Hledáno je nadále 3 395 svazků.

Grafické vyjádření provedené superrevize v roce 2009

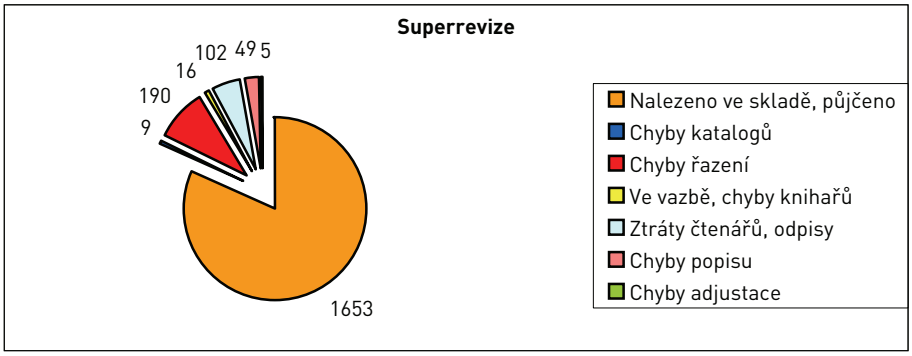

Z knihovního fondu bylo vyřazeno 545 ks ztrát zaviněných čtenáři a 587 ks odpisů.

V roce 2009 pokračovaly práce na průběžné retrokonverzi fondu. Pozornost byla věnována především zpracování záznamů živého fondu půjčovaného čtenářům absenčně i prezenčně. Záznamy dostupné v bázích NKC nebo JIB byly přitom přebírány, zpracováno bylo celkem 4 112 titulů. V souladu s trendem SK ČR byla prováděna deduplikace záznamů v databázi MZK. V praxi to znamená, že dříve vytvořené záznamy ve třech knihovnách MZK se siglou BOA001, BOA002 a BOA003 vystupují nyní jen jako BOA001. Pracovníci revizního oddělení takto sloučili 3 466 záznamů.

Pracovníci revizního oddělení provedli postupně 14 271 oprav v databázi. Změny se prováděly zejména u knih vracených z volného výběru a studovny AVM do skladu po provedené aktualizaci, ale také u měněných lokací. Opravy byly provedeny v knihách, přírůstkovém seznamu a v AKS Aleph.

V knihařské dílně probíhaly práce průběžně. V roce 2009 se knihaři zaměřovali zejména na vazby a opravy poškozených svazků, které vycházely z potřeb MZK. Vazba a převazba byla provedena u 1 631 svazku, dále bylo svázáno 3 022 svazků publikací MZK a vyrobeno bylo 909 ks. desek a obalů na knihy. Restaurátor vazeb zpracoval 61svazků z oddělení rukopisů a starých tisků a 14 svazků bibliofilií. Nejvíce času však v roce 2009 věnoval očištění starých map, které se ukládaly do nových skříní a následně se musely připravit na digitalizaci. Očištěno bylo 8 717 map.

Na úseku adjustace byl rozsah plánovaných prací vysoce překročen. Kromě nového přírůstku opravovaly pracovnice štítky na knihách, které se vracely z volného výběru do skladiště, dále na knihách z rušených příruček a u prováděných změn lokací. Vše bylo vyvoláno nutností provést nezbytné přesuny fondů ve skladišti.

Na závěr zprávy je třeba zmínit také náročné přesuny fondu. Nejdříve se jednalo o přestěhování hudebních a zvukových dokumentů z budovy na Solniční do budovy MZK (598 bm), v prázdninových měsících pak o přesuny fondu v depozitáři v Rozčoutkách. V depozitáři byly práce fyzicky náročné a podíleli se na nich pracovníci více oddělení – revizního, knihovních fondů, hudebního a periodik. Celkem bylo přesunuto 3 757 bm časopisů a 1 484 bm novin.

PŘÍLOHY

1. Plnění výkonových ukazatelů 2009

poř. č.	úkol	plán	plnění	%
1	Stav knihovního fondu k 31. 12. 2009		3 961 932	
	1.1 Knihy a periodika		3 152 240	
	1.2 Ostatní dokumenty		809 692	
	1.2.1 rukopisy		2 154	
	1.2.2 mikrografické dokumenty		10 707	
	1.2.3 tištěné hudebniny		81 856	
	1.2.4 audiovizuální dokumenty		26 945	
	1.2.5 normy		174 856	
	1.2.6 patenty		394 112	
	1.2.7 jiné		118 246	
2	Přírůstek knihovního fondu	35 000	53 490	153
	2.1 Knihy a periodika	27 400	31 681	116
	2.1.1 povinný výtisk titulů		28 117	
	2.2 Ostatní dokumenty	7 600	21 809	287
	2.2.1 rukopisy		0	
	2.2.2 mikrografické dokumenty		342	
	2.2.3 kartografické dokumenty		155	
	2.2.4 tištěné hudebniny		316	
	2.2.5 audiovizuální dokumenty		2 000	
	2.2.6 grafické dokumenty		0	
	2.2.7 elektronické dokumenty		1 142	
	2.2.8 normy	1 400	1 857	132
	2.2.9 patenty	1 200	1 250	104
	2.2.10 jiné	5 000	14 747	295
3	Úbytky knihovního fondu		9 922	
	3.1 Knihy a periodika		1 690	
	3.2 Ostatní dokumenty		8 232	
	3.2.1 rukopisy		0	
	3.2.2 mikrografické dokumenty		0	
	3.2.3 kartografické dokumenty		2	
	3.2.4 tištěné hudebniny		7	
	3.2.5 audiovizuální dokumenty		6	
	3.2.6 grafické dokumenty		0	
	3.2.7 elektronické dokumenty		479	

	3.2.8 normy		1 738	
	3.2.9 patenty		0	
	3.2.10 jiné		6 000	
4	Počet titulů docházejících periodik	3 500	4 911	140
	4.1 ČR	3 500	4 673	134
	4.2 Zahraničí	250	238	95
5	5.1 Zpracování jmenné		39 314	
	5.2 Zpracování věcné		33 395	
	5.2.1 z toho předmětové		19 580	
	5.2.2 z toho systematické		23 119	
6	Revize knihovních fondů	200 000	337 163	169
7	Číselná revize		306 770	
8	Počet adjustovaných svazků		64 259	
9	Vazba a knihařské opravy svazků		14 247	
10	Restaurování vzácných tisků		61	
11	Počet registrovaných čtenářů	24 500	16 479	67
12	Počet návštěvníků půjčovny		166 177	
13	Počet návštěvníků studoven		155 949	
14	Počet žádaných děl		304 304	
	14.1 V knihovně		292 910	
	14.1.1 z toho kladně vyřízených		287 440	
	14.2 V rámci MVS		11 394	
	14.2.1 z toho kladně vyřízených		9 837	
15	Výpůjčky celkem	402 000	588 014	146
	15.1 Mimo knihovnu	330 000	475 915	144
	15.1.1 knihy a periodika		458 509	
	15.1.1.1 z toho běžný ročník periodik		0	
	15.1.2 ostatní dokumenty		17 406	
	15.2 Prezenční	72 000	112 099	156
	15.2.1 Knihy a periodika		92 508	
	15.2.1.1 běžný ročník periodik		2 149	
	15.2.2 ostatní dokumenty		7 879	
	15.2.2.1 grafické dokumenty		0	
	15.2.2.2 tištěné hudebniny		463	
	15.2.2.3 jiné		7 416	
16	Meziknihovní výpůjční služba		9 837	
	16.1 Půjčeno jiným knihovnám	5 000	6 239	125
	16.1.1 vnitrostátně		6 065	
	16.1.1.1 knihy, periodika, rukopisy a hudebniny		4 897	

	16.1.1.2 kopie poskytnuté náhradou		1 163	
	16.1.1.3 ostatní dokumenty		5	
	16.1.2 mezinárodně		174	
	16.1.2.1 knihy, periodika, rukopisy a hudebniny		112	
	16.1.2.2 kopie poskytnuté náhradou		62	
	16.1.2.3 ostatní dokumenty		0	
	16.2 Půjčeno z jiných knihoven	3 100	3 598	116
	16.2.1 vnitrostátně	1 300	1 805	139
	16.2.1.1 knihy, periodika, rukopisy a hudebniny		713	
	16.2.1.2 kopie poskytnuté náhradou		1 087	
	16.2.1.3 ostatní dokumenty		5	
	16.2.2 mezinárodně	1 800	1 793	100
	16.2.2.1 knihy, periodika, rukopisy a hudebniny		862	
	16.2.2.2 kopie poskytnuté náhradou		929	
	16.2.2.3 ostatní dokumenty		2	
17	17.1 Písemné informace		5 404	
	17.1.1 z toho rešerše		30	
18	Analytický popis článků		2 157	
19	Konzultace		177	
20	Školení, semináře, aktivy apod.		46	
21	Počet titulů vydaných publikací		7	
22	Kolektivní akce pro veřejnost (exkurze)		75	
	22.1 Počet účastníků		1 819	
23	Počet výstav		31	

2. Podrobný přehled odborných aktivit MZK

2.1. Popis výzkumných záměrů a projektů probíhajících v roce 2009

Výzkumný záměr 2004–2010

Název	**Historické fondy Moravské zemské knihovny v Brně**
Řešitel	Ing. Petr Žabička
Finance celkem / čerpáno v roce 2009	celkové uznatelné náklady 39 964 tis. Kč / 6 395 tis. Kč institucionální podpora 10 769 tis. Kč / 1 745 tis. Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Výzkumný záměr postupně zpřístupňuje historické sbírky a další unikátní fondy MZK badatelům i laické veřejnosti prostřednictvím metadatového katalogu a digitální knihovny těchto fondů. V roce 2009 bylo zpracováno cca 13 500 bibliografických záznamů, což odpovídá naplánovanému množství. V rámci výzkumného záměru je soustředěna pozornost i na oblast digitalizace a vývoje nebo vylepšování volně dostupných open source softwarových nástrojů pro zpřístupnění digitalizovaných dokumentů. V roce 2009 bylo v rámci výzkumného záměru financováno především rozšíření volně dostupného image serveru IIPImage o podporu formátu jpeg2000 a podporu technologie DeepZoom. Dalším nástrojem, na který se soustředila pozornost je jOAI, aplikace, která by měla agregovat všechna metadata vznikající v MZK a zpřístupňovat je externím poskytovatelům služeb (Europeana, Manuscriptorium, Souborný katalog, ...) v jimi požadovaných formátech. Jsou tak splněny nejdůležitější předpoklady pro úspěšné ukončení projektu v roce 2010.

Projekty VaV 2008–2011

Název	**Staré mapy online**
Řešitelé	Mgr. Petr Přidal, Ing. Petr Žabička
Finance celkem / čerpáno v roce 2009	celkové uznatelné náklady 3 200 tis. Kč / 933 tis. Kč institucionální podpora 1 920 tis. Kč / 560 tis. Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Hlavním cílem projektu je vývoj technologie umožňující paměťovým institucím zpřístupňovat na internetu georeferencované mapy a další dokumenty grafické povahy. Uživatelům poskytne online aplikaci pro kooperativní tvorbu metadat pro co nejpřesnější georeferenci kartografických předloh velkých rozměrů, vyhledávání digitalizovaných map

	s vazbou k určitému místu s využitím geografických a časových informací. Pro prezentaci výsledků byl zřízen portál OldMapsOnline.org, který seznamuje zájemce s celou sadou nástrojů a volně zpřístupňuje jednotlivé open source komponenty, vyvinuté nebo vylepšené v rámci programu. Nejdůležitějším výstupem roku 2009 je nástroj pro online georeferencování GeoReferencer.org, provozovaný na stejnojmenné adrese, opomenout nelze ani nástroj pro generování rektifikovaných dlaždic z velkorozměrných rastrových předloh MapTiler. O tyto nástroje je velký zájem nejen v ČR ale i v mezinárodním kontextu. V průběhu konference FOSS4G se podařilo prosadit zakomponování námi navržených úprav nutných pro podporu Zoomify a dalších image serverů přímo do stabilní větve OpenLayers. Vzhledem k mezinárodním vazbám jsou veškeré informace týkající se projektu (s výjimkou výročních zpráv a některých vystoupení na domácí půdě) publikovány v angličtině, díky čemuž je portál OldMapsOnline.org navštěvovaný uživateli z celého světa. Další návštěvnost pak generují weby jednotlivých vyvinutých produktů (MapTiler.org, GeoReferencer.org).

Název	**Digitalizace moravských knihovních sbírek**
Řešitelé	**Doc. PhDr. Jaromír Kubíček, Csc., RNDr. Blanka Sapáková**
Finance celkem / čerpáno v roce 2009	celkové uznatelné náklady 4 124 tis. Kč / 1 124 tis. Kč institucionální podpora 2 474 tis. Kč / 674 tis. Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Projekt se zabývá problematikou zpřístupnění obsahu digitalizovaných dokumentů s využitím volně dostupné digitální knihovny Kramerius, jejímž rozvojem se projekt také zabývá. V rámci projektu vzniká analytická bibliografie vybraných titulů periodik, jejíž záznamy jsou vyhledávány zejména v oblasti společenských věd. Projekt se také zabývá problematikou jednoznačné identifikace článků. Z výsledku excerpce vzniká jednak databáze a jednak samostatné publikace, doplněné úvodním hodnocením a rejstříkem. Důležitou aktivitou v rámci projektu je spolupráce s týmy NK a KNAV, vyvíjejícími Registr digitalizace a novou verzi digitální knihovny Kramerius.

Mezinárodní projekty

7. rámcový program

Název	**Living Web Archives (LiWA), 2/2008–1/2011**
Řešitelé	**žadatel a koordinátor: Leibniz University Hannover partner projektu: Moravská zemská knihovna v Brně, Ing. Petr Žabička**
Finance	celkové náklady projektu: 3 624 872,16 EUR celkové náklady projektu – partner MZK: 69 160 EUR příspěvek EU – partner MZK: 52 120 EUR
Popis projektu / postupu v roce 2009	Projekt se zabývá zachycením relevantních informací současného obsahu webu a jejich uchováním. LiWA se snaží přispět k tvorbě „živých" webových archivů. Důležitá jsou proto hlediska zajištění dlouhodobé interpretability, zlepšení kvality archivu díky odfiltrování nežádoucích šumů, zohlednění semantického a terminologického vývoje v čase a s ohledem na širokou škálu obsahu. Výsledkem projektu budou i dvě vzorové aplikace – jedna se zaměřením na archivaci streamovaných médií a druhá se zaměřením na sociální webový obsah.

Program eContentplus

Název	**Europeana Travel, 5/2009–4/2011**
Řešitelé	**žadatel a koordinátor: Národní knihovna Estonska partner projektu: Moravská zemská knihovna v Brně, Ing. Petr Žabička**
Finance	celkové náklady projektu: 2 800 000 EUR celkové náklady projektu – partner MZK: 99 480 EUR příspěvek EU – partner MZK: 49 740 EUR
Popis projektu / postupu v roce 2009	EuropeanaTravel je projekt financovaný EU, který propojí zdigtalizované fondy národních a univerzitních knihoven Evropy do virtuální evropské knihovny Europeana.eu. Dvouletý projekt EuropeanaTravel poskytne prostředky a výměnu zkušeností mezi knihovnami pro digitalizaci více jak milionu položek, včetně map, rukopisů, fotografií, filmů, knih a pohlednic – vše na téma cestování a turistika. V rámci projektu MZK digitalizuje celou Mollovu mapovou sbírku, část Schramovy sbírky grafik a další relevantní dokumenty (rukopisy, atlasy) z historických fondů MZK. Všechny digitalizované dokumenty budou zpřístupněny mimo jiné prostřednictvím portálu Europeana.

Program Culture

Název	**eBooks on Demand – A European Library Network (EOD), 5/2009–4/2013**
Řešitelé	**žadatel a koordinátor: University of Innsbruck partner projektu: Moravská zemská knihovna v Brně (MZK), Ing. Petr Žabička, PhDr. Věra Jelínková**
Finance	celkové náklady projektu: 3 630 452 EUR celkové náklady projektu – partner MZK: 102 506,88 EUR příspěvek EU – partner MZK: 51 253,44 EUR
Popis projektu / postupu v roce 2009	Díky EOD si uživatelé objednají elektronickou verzi knihy – prostřednictvím knihovního katalogu, knihovna poté požadovanou knihu zdigitalizuje a zašle ji uživateli pomocí servisní sítě EOD. Tohoto projektu se účastní 20 knihoven z deseti evropských zemí. Projekt má stanoveny tyto tři hlavní cíle: rozšířit síť EOD o nové evropské členy, ukázat službu EOD jako praktický model spolupráce v celoevropské šíři a vyškolit zúčastněné strany ve fungování tohoto typu mezinárodní kulturní služby založené na nejmodernějších technologiích a podpořit kulturní dialog mezi čtenáři a uživateli historických knih pomocí technologie web 2.0. Součástí řešení projektu byla i propagační akce – den otevřených dveří EOD, na které byly mimo jiné prezentovány čtečky elektronických knih, zakoupené a testované v rámci projektu.

Kulturní aktivity

Název	**Ebooks on Demand – A European Library Network (EOD)**
Řešitel	**Ing. Petr Žabička**
Finance–dotace	Dotace 145 000 Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Tento program slouží ke krytí části nákladů na spoluúčast v programu Culture.

Veřejné informační sítě knihoven (VISK)

VISK 2

Název	**Mimoškolní vzdělávání knihovníků**
Řešitel	**Mgr. Jana Nejezchlebová**
Finance celkové náklady / dotace	80 000 Kč / 56 000 Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Moravská zemská knihovna v Brně, krajská knihovna Jihomoravského kraje, v počítačové učebně Výukového centra v roce 2009 na základě podpory z grantu MK ČR pokračovala v organizování základních kurzů práce s informačními a komunikačními technologiemi (ICT). Knihovníci po zkušenostech z let 2001 až 2008 měli o kurzy zájem a v roce 2009 především pokračovali v náročnějších kurzech. Kurzy probíhaly formou jednodenních prezentací a práce u počítačů v týdenních intervalech. Na závěr zpracovávali účastníci úkoly formou testu. Kurzů se účastnili převážně knihovníci z veřejných městských, místních a obecních knihoven. V roce 2009 jsme realizovali v učebně 15 kurzů v rozsahu 140 vyučovacích hodin, kterých se zúčastnilo 144 účastníků. Závěrečné testy složilo 141 absolventů.

VISK 3

Název	**Rozvoj serveru obálky knih a metadatového editoru**
Řešitel	**Ing. Petr Žabička**
Finance celkové náklady / dotace	700 000 Kč / 490 000 Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Systém obalkyknih.cz se proměnil z prosté databáze obálek knih na platformu, která eviduje knížky, obálky, obsahy, knihovny a jejich knihovní záznamy, nakladatele či knihkupce, čtenáři prohlížené knížky a jejich hodnocení. Služby systému obalkyknih.cz využívá celá řada knihoven všech velikostí i zaměření včetně většiny velkých knihoven. Počet zapojených knihoven stále roste, což klade rostoucí požadavky i na hardwarovou infrastrukturu MZK. MZK také vyvíjí volně dostupný Metadatový Editor, který byl navázán na digitalizační workflow MZK a je používán pro publikování v digitální knihovně Kramerius. Zájem o jeho využití ve vlastní digitalizační praxi má několik dalších knihoven.

VISK 5

Název	**Retrokonverze monografií a seriálů v MZK Brno**
Řešitel	**PhDr. Věra Jelínková**
Finance celkové náklady / dotace	755 715 Kč / 529 000 Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Cílem projektu bylo pokračovat v retrokonverzi periodik a monografií, které jsou uloženy v depozitářích MZK. Záznamy byly zpracovány od roku 1972/73 a postupovalo se k nižším rokům. Jako podklad pro práci byl použit revizní katalog u základních formátů 1, S, 4. Při zpracování se pracovníci dostali zhruba k roku 1954 ve formátu 1, k roku 1951 u formátu S, u formátu 4 k roku 1980. Při zpracování byl nejprve ověřován výskyt signatury v databázi MZK. Nalezené signatury s neúplnými záznamy byly vybrány a doplňovány podle požadavků pro odeslání do Souborného katalogu ČR. Při negativním zjištění byl vytvářen nový záznam. Popis knihy uvedený na katalogizačním lístku byl převáděn do strukturované podoby ve formátu MARC 21. Při přepisu záhlaví byla využívána báze MARC/Autority. Při zpracování byly také využívány dostupné databáze k event. stahování záznamů již dříve vytvořených, za použití protokolu Z39.50. K titulu byly evidovány i všechny exempláře, včetně poznámek o jejich dostupnosti. V rámci řešení projektu bylo vytvořeno 25 414 záznamů. Pokud byl zjištěn současný výskyt identického titulu monografie ve fondech tří dříve samostatných knihoven tvořících dnes MZK, byly tyto záznamy staženy na jedno systémové číslo s evidencí všech dostupných exemplářů. Sigla dnes existuje pro MZK jen jediná – BOA001. V průběhu roku 2009 bylo sloučeno 6 207 záznamů.

VISK 6

Název	**Digitalizace rukopisů Mollovy sbírky map, hebrejských svitků a orientálních rukopisů**
Řešitel	**Mgr. Jitka Machová**
Finance celkové náklady / dotace	550 000 Kč / 385 000 Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Moravská zemská knihovna žádala dotaci z programu VISK 6 ve výši 420 000 Kč, bylo jí přiděleno 385 000 Kč. V původním návrhu projektu byly zahrnuty i čtyři hebrejské a orientální rukopisy, které však, se souhlasem komise, nebyly kvůli

	krácení dotace digitalizovány. Jejich digitalizaci připravuje MZK na letošní rok. V roce 2009 bylo zdigitalizováno 47 svazků rukopisných katalogů, které jsou součástí původní mapové sbírky Bernarda Pavla Molla (1697–1780). Tento projekt byl koncipován jako komplementární k projektu Europeana Travel.

VISK 7

Název	**Tagesbote – část I**
Řešitel	**Mgr. Radka Chlupová**
Finance celkové náklady / dotace	971 429 Kč / 680 000 Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Moravská zemská knihovna žádala dotaci z programu VISK 7 ve výši 1 000 000 Kč, bylo jí přiděleno 680 000 Kč. Cílem projektu byla převést část titulu Tagesbote z mikrofilmové podoby do digitalizované. Byl digitalizován rok 1895–1909. Do digitální podoby se převedlo asi 40 000 tisíc polí mikrofilmu tj. asi 80 000 stran. Do mikrofilmové podoby byl převeden ohrožený titul Moravské listy – rok 1889–1893. Díky spolupráci s projektem DiFMOE byla u deníku Tagesbote realizována doplňková digitalizace přibližně stejného objemu, konkrétně byly německou stranou digitalizovány ročníky 1851–1894.

VISK 9

Název	**Kooperativní tvorba a využívání souborů národních autorit 2009**
Řešitel	**PhDr. Eliška Pospíchalová**
Finance celkové náklady / dotace	272 858 Kč / 191 000 Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Hlavním cílem projektu VISK 9 „Kooperativní tvorba a využívání souborů národních autorit 2009“ bylo pokračující on-line propojování bibliografických záznamů všech bází Moravské zemské knihovny s bází národních autorit Národní knihovny ČR (AUT10) a zároveň, a to v nemenší míře a v návaznosti na harmonizační činnost bylo součástí aktivit knihovny ke dni ukončení projektu, tj. 31. 12. 2009 též obohacení záznamů autoritní báze NK ČR o záznamy jak pro autory, tak pro korporace. Celkově bylo v uplynulém roce zpracováno 11 027 nových autoritních záznamů na autory a korporace, lokální super-

	vizí prošlo 9 100 jmenných autorských a korporativních záznamů a bylo provedeno 1 511 oprav a odkazů v bázi AUT10.

K 21

Název	**Rozvoj čtenářské a informační gramotnosti a komunikačních schopností knihovníků JMK**
Řešitel	**Mgr. Jana Nejezchlebová**
Finance celkové náklady / dotace	225 000 Kč / 112 000 Kč
Popis projektu / postupu v roce 2009	Cílem realizovaného projektu bylo získání znalostí, vědomostí a praktických dovedností pro práci knihovníků s uživateli knihoven. V rámci projektu byly realizovány čtyři vzdělávací aktivity: 1) jednodenní workshop Čtu, čteš, čteme aneb rodina, škola, knihovna (22. 10. 2009), 2) dvoudenní seminář Biblioterapie v práci veřejných knihoven (4.–5. 11. 2009), 3) dvoudenní tréninkový seminář Komunikační a manažerské dovednosti v prostředí profesionální knihovny (6. a 13. 11. 2009), 4) dvoudenní konference Informační gramotnost – vědomosti a dovednosti pro život (25.–26. 11. 2009). Celý projekt absolvovalo téměř dvě stě knihovníků a učitelů. Jeho přínos byl zejména zásluhou praktického zaměření kurzů kladoucího důraz na propojení teoretických znalostí s praxí. Projekt měl velice dobré technické zázemí, lektoři využívali technické vybavení MZK a KJM, účastníci si připravovali úkoly, které prezentovali před ostatními. Výstupy kurzů byly publikovány v časopise Duha.

2.2. Aktivity a spolupráce

2.2.1. Mezinárodní konference a zahraniční cesty

V roce 2009 pracovníci Moravské zemské knihovny absolvovali 38 zahraničních služebních cest. Zvýšení počtu zahraničních služebních cest oproti roku 2008 je dán tím, že jsme od května 2009 spoluřešiteli dalších dvou mezinárodních projektů – EuropeanaTravel a eBooks on Demand. Oba projekty byly v květnu zahájeny úvodním setkáním a do konce roku se pověření pracovníci setkali na dalších jednáních pracovních skupin a plenárních zasedáních: EuropeanaTravel – úvodní setkání v Tallinu (květen), setkání pracovních skupin v Londýně (červen) a plenární zasedání v Lublani (listopad), eBooks on Demand – úvodní setkání v Kodani (květen), technický seminář v Regensburgu (přelom září a října). Druhým rokem se účastníme projektu Living Web Archives (LiWA), v rámci kterého se v roce 2009 konaly čtyři setkání – v lednu v nizozemském Hilversu, v březnu výroční setkání v Lucemburku, na přelomu srpna a září v Paříži a v listopadu v německém Goslaru.

Další zahraniční cesty byly spojeny s řešením výzkumných úkolů, na nichž se MZK podílí. K takovým patří v rámci projektu VaV Historické fondy MZK, kde se členové řešitelského týmu v zahraničí účastnili konferencí, seminářů a odborných jednáních: v březnu seminář ExLibris v Tel Avivu, v dubnu návštěva oddělení rukopisů, starých a vzácných tisků Rakouské národní knihovny ve Vídni a účast na konferenci ELAG 2009 v Bratislavě, v září workshop PARSE.Insight v Darmstadtu, v říjnu LIBER-EBLIDA Workshopu v Haagu a na začátku listopadu ENRICH konference v Madridu. V rámci projektu VaV Staré mapy online šlo o účast na mezinárodních konferencích a workshopech: v únoru ve Vídni, v dubnu v Benátkách a Bratislavě, v červenci v Kodani, v září v Edinburghu a na přelomu října a listopadu v Sydney. V souvislosti s projektem VaV Digitalizace moravských knihovních sbírek jsme se účastnili v červenci konference DiFMOE v Bratislavě.

V roce 2009 se pracovníci MZK věnovali rovněž přípravám rozsáhlých projektů.

Projekt Národní digitální knihovna si vyžádal cesty do zahraničí, kde byly navštěvovány už fungující provozy a řešení, vyhledávány informace a kontakty, proběhly diskuse, které pomohly navrhnout optimální řešení NDK v ČR. Přípravě projektů se týkaly služební cesty v únoru do Lucemburku, v březnu do Londýna, na přelomu března a dubna na Nový Zéland, v červnu do Haagu, v červenci do Londýna, v září do Vídně, v říjnu do německého Böblingenu a v listopadu do Helsinek a Mikkeli. Příprava vyvrcholila sestavením Studie proveditelnosti k projektu NDK (podavatelem je MK ČR). Informace o tomto projektu jsou přístupné na stránkách www.ndk.cz. Projekt NDK zahrnuje širokou problematiku zahrnující masovou digitalizaci (digitalizační knižní roboty, software pro podporu digitalizačního workflow), uložení dat (hardware), jejich dlouhodobou ochranu (software pro řešení digital preservation) a zpřístupnění (opět software – digitální knihovna, vyhledávání a navigace).

Pracovníci MZK se věnovali přípravě projektu řešící ochranu tištěných fondů odkyselováním. V roce 2009 se uskutečnily dvě zahraniční služební cesty, a to do Krakova (květen) a Bilbaa (červenec). Práce na přípravě projektu budou probíhat i nadále.

Mimo projekty se jednalo o aktivní účast zaměstnanců MZK na odborných konferencích na Slovensku, a to v březnu v Jasné p. Chopkom, v květnu a listopadu pak v Bratislavě. Mimo účast na konferencích a seminářích absolvovali pracovníci studijní cesty do Boloně (březen), Bratislavy (září) a po knihovnách Dánska a Švédska (říjen).

2.2.2. Přednášky

26. 2. 2009 – Petr Žabička: Staré mapy online (přednáška v rámci Bloku expertů KISK)

6.–7. 4. 2009 – ICA 4th International Workshop: Digital Approaches to Cartographic Heritage Benátky – Petr Přidal: přednáška dostupná na adrese http://www.vimeo.com/4073991.

22.–24. 4. 2009 – ELAG (European Library Automation Group) 2009
Workshop – Petr Přidal, Petr Žabička: WORKFLOW FOR SCANNED OLD MAPS IN LIBRARIES detail: http://indico.ulib.sk/MaKaC/internalPage.py?pageId=9&confId=5
Lightning talks – Petr Přidal: New Open Source Tools: IIP Image Server for JPEG 2000 and MapTiler for Maps; Petr Žabička: Zoomify, JPEG 2000 Image Server

5. 5. 2009 – Jiří Dufka: Europena Travel a digitalizace historických mapových a grafických sbírek Moravské zemské knihovny, http://www.cesarch.cz/clanky.php?key=8508

14. 5. 2009 – 3. mezinárodní konference Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl Bratislava pořádaná Slovenskou pedagogickou knižnicou – Mgr. Jana Nejezchlebová: Školní vzdělávací programy a možnosti školních a veřejných knihoven

26. 5. 2009 – Seminář o spolupráci knihoven paměťových institucí Jihomoravského kraje – Jitka Machová: Historické fondy MZK a zpracování, výhled a možnosti spolupráce, Věra Pospíšilíková: Projekt eBooks on Demand (elektronické knihy na požádání), Blanka Sapáková: Editor metadat

18. 6. 2009 – Eliška Vrbová: Zkušenosti s prací věcných katalogizátorů ve výměnném formátu MARC 21 kolegům v Moravskoslezské vědecké knihovně

podzimní semestr 2009 – Jana Nejezchlebová: akreditovaný předmět Metody knihovnické práce pro I. roč. v rámci KISKu FF MU

13. 10. 2009 – Štěpánka Studeníková: přednáška pro účastníky Inovačního kurzu o nových trendech v oblasti zpracování hudebnin a zvukových dokumentů (skenování obálek a obsahů u hudebnin, ukázky zpracování hudebních rukopisů včetně ukázky naskenování titulních listů a původních katalogizačních lístků s incipity a poznámkami a záznam hudebních incipitů v poli 031 u starých hudebních tisků a rukopisů), budova MZK

13. a 14. 10. 2009 – Štěpánka Studeníková: přednáška pro studenty z katedry hudební výchovy PedFMU v Brně o fondu hudebnin a zvukových dokumentů a provozu hudebního oddělení, budova MZK

14.–15. 10. 2009 – konference Problematika historických a vzácných knižních fondů 2009 v Olomouci – Lucie Heilandová: Zámecká knihovna Chorinských, Jitka Machová: Světské uzavřené historické sbírky z fondu MZK v Brně

26. 11. 2009 – Irena Prázová: Současné výzkumy čtenářství, přednáška na Bloku expertů KISK MU

27. 11. a 4. 12. 2009 – Irena Prázová: Knihovní služby, přednáška pro studenty KISK MU

3. 12. 2009 – Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2009 – Petr Žabička, Petr Přidal: Novinky z OldMapsOnline.org, http://www.slideshare.net/zabak/novinky-z-oldmapsonlineorg.

2.2.3. Členství v radách, komisích, profesních a mezinárodních organizacích

IGELu (International Group of Exlibris Users), Itálie
Organizace sdružuje knihovny používající produkty firmy ExLibris (v našem případě systém Aleph) a zastupuje je při jednání o dalším vývoji produktu s firmou ExLibris.

LIBER (The Ligue des Bibliothéèues Européennes de Recherche), Dánsko
Organizace sdružující evropské vědecké knihovny. Členství s sebou přináší možnost účasti na odborných konferencích pořádaných LIBER a přístup k čtvrtletně publikovanému periodiku LIBER Quarterly.

IAML (International Association of Music Libraries Archives and Documentation Centres), Holandsko
Organizace sdružující knihovny a další instituce s hudebními fondy. Součástí členství je mj. i přístup k periodiku Fontes artis musicae.

SDRUK (Sdružení knihoven ČR) je zájmovým sdružením právnických osob – knihoven působí na celém území České republiky. V současnosti sdružuje 45 členů. http://www.sdruk.cz

SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky) sdružuje téměř 500 knihoven z celé České republiky. http://skip.nkp.cz

SUAleph (Sdružení uživatelů Alephu), ČR + Slovensko
Volné uskupení knihoven, které jsou uživateli produktů firmy ExLibris, mezi nimi zejména knihovního systému Aleph. Sdružení nemá žádné formální struktury, nicméně je platformou pro komunikaci mezi českými knihovnami a v některých otázkách za ně vystupuje i při komunikaci na národní i mezinárodní úrovni.

Muzejní a vlastivědná společnost, o.s.
je dobrovolnou, nestátní a samostatnou organizací bez vazby na statní rozpočet či rozpočty územních celků, sdružující jak amatéry a profesionály pracující v oboru, tak i pouhé příznivce, jejichž jediným podílem jsou sympatie s činností společnosti a její hmotná podpora.
Muzejní a vlastivědná společnost v Brně navazuje na činnost Musejního spolku v Brně, založeného na ustavujícím shromáždění v brněnském Besedním domě za předsednictví MUDr. Jindřicha Wankla v neděli dne 4. března 1888, k podpoře české vědy a kultury v tehdejším německém Brně.

2.2.4. Semináře s důrazem na šíření odborných informací

Úvod do problematiky patentových rešerší
5. března, 10–14.30 hod.
Přednášející: Ing. Zuzana Čapková a Bc. Eva Pičmanová, diplomovaný informační specialista, Úřad průmyslového vlastnictví
Počet účastníků: 26

Volně přístupné zdroje průmyslově právních na Internetu
11. března, 10–14.30 hod.
Přednášející: Ing. Zuzana Čapková a Ing. E. Křováková, Úřad průmyslového vlastnictví
Počet účastníků: 23

Vyhledávání ve volně přístupných databázích ochranných známek
19. března, 10–14.30 hod.
Přednášející: Ing. Zuzana Čapková a Ing. E. Křováková, Úřad průmyslového vlastnictví
Počet účastníků: 24

Rešerše ve volně přístupných databázích průmyslových vzorů
25. března, 10–14.30 hod.
Přednášející: Ing. Zuzana Čapková a Bc. Eva Pičmanová, diplomovaný informační specialista, Úřad průmyslového vlastnictví
Počet účastníků: 19

Volně přístupné bibliografické báze technických norem a standardů
31. března, 10–15 hod.
Přednášející: PhDr. Martina Machátová, MZK
Počet účastníků: 32

Úvod k volně přístupným bázím technických norem
14. dubna, 8–10 hod.
Přednášející: PhDr. Martina Machátová, MZK
Počet účastníků: 30 studentů Vyšší odborné školy knihovnických, informačních a sociálních služeb

Vyhledávání ve volně dostupných zahraničních bázích pro odbornou veřejnost
23. září, 10–14 hod.
Přednášející: PhDr. Brigita Exelová, MZK
Počet účastníků: 16

Vyhledávání ve volně přístupných bázích Úřadu průmyslového vlastnictví
8. října, 10–14.30 hod.
Přednášející: Mgr. Karla Paulová a Mgr. Eva Pičmanová, diplomovaný informační specialista, Úřad průmyslového vlastnictví
Počet účastníků: 28

Vyhledávání v bezplatných patentových databázích
5. listopadu, 17–19 hod.
Přednášející: PhDr. Martina Machátová, MZK
Počet účastníků: 25

Vyhledávání ve volně přístupných zahraničních patentových bázích, část 1
11. listopadu, 10–14.30 hod.
Přednášející: Ing. Zuzana Čapková a Ing. E. Křováková, Úřad průmyslového vlastnictví
Počet účastníků: 23

Kde hledat odborné informace?
19. listopadu, 17–19 hod.
Přednášející: PhDr. Martina Machátová, MZK
Počet účastníků: 27

Vyhledávání ve volně přístupných zahraničních patentových bázích, část 2
24. listopadu, 10–14.30 hod.
Přednášející: Ing. Eva Křováková a Mgr. Eva Pičmanová, diplomovaný informační specialista, Úřad průmyslového vlastnictví
Počet účastníků: 19

Volně přístupné bibliografické báze technických norem a standardů
1. prosince, 10–15 hod.
Přednášející: PhDr. Martina Machátová, MZK
Počet účastníků: 28

Kde hledat odborné informace?
10. prosince, 17–19 hod.
Přednášející: PhDr. Martina Machátová
Počet účastníků: 26

2.2.5. Propagační aktivity

Výstavy firemní literatury
19. 01.–23. 01. 2009
16. 02.–20. 02. 2009
16. 03.–20. 03. 2009
06. 04.–10. 04. 2009
18. 05.–22. 05. 2009
15. 06.–19. 06. 2009
14. 09.–18. 09. 2009
19. 10.–23. 10. 2009
09. 11.–13. 11. 2009
07. 12.–11. 12. 2009

Výstavy patentových spisů
02. 03.–13. 03. 2009
05. 10.–16. 10. 2009
23. 11.–04. 12. 2009

Popularizace, média
Specializovaná exkurze v oddělení firemních a obchodních informací
Výklad: PhDr. Martina Machátová
Počet účastníků: 15

Exkurze po MZK
23. března
Výklad (v angličtině): PhDr. Martina Machátová
Počet účastníků: 15

31. března
Výklad: PhDr. Martina Machátová
Počet účastníků: 5

2.2.6. Vedení akademických prací včetně posudků

Bc. Petr Šimkovič – Fulltextová indexace a relevance ranking archivu národního webu, vedoucí diplomové práce Petr Žabička (student neobhájil), oponent Petr Přidal, http://is.muni.cz/th/73204/fi_m/?info

Mgr. Ondřej Chaloupka – Lidové noviny 1893–1952 online, vedoucí diplomové práce Petr Žabička, http://is.muni.cz/th/98674/fi_m

Mgr. Václav Klusák – Rozšíření knihovny GDAL o podporu Zoomify dlaždic, vedoucí diplomové práce Petr Přidal, oponent Petr Žabička
http://is.muni.cz/th/143058/fi_m/?lang=en;id=121657

Lukáš Šeděnka – Easydialogs pro Linux, vedoucí bakalářské práce Petr Žabička, http://is.muni.cz/th/172919/fi_b/?id=155764

Bc. Filip Kusalík – Identifikace a omezení přístupu k „nevhodným" stránkám ve webovém archivu, vedení bakalářské práce Petr Žabička,
http://is.muni.cz/th/172849/fi_b/

Hana Vičarová, On-line služby knihoven v České republice se zaměřením na Library 2.0, oponentský posudek Michala Sošková,
http://is.muni.cz/th/180042/ff_b_a2

Miroslav Blažek – Tvorba bibliografie českých punkových fanzinů mezi lety 1976–2007 – oponentský posudek PhDr. Brigita Exelová,
http://is.muni.cz/th/180983/ff_b/?lang=en

Jan Sak – Firemní literatura v krajských knihovnách, absolventská práce Obchodní akademie, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola informačních a knihovnických služeb, Brno, oponentní posudek PhDr. Martina Machátová

Pavla Koutná – Analýza meziknihovních výpůjčních služeb v Moravské zemské knihovně v Brně, vedení bakalářské práce Mgr. Monika Kratochvílová,
http://is.muni.cz/th/217987/ff_b/?info

Lucie Kaloudová – Neprofesionální knihovny vyškovského regionu, oponentura bakalářské práce Mgr. Monika Kratochvílová,
http://is.muni.cz/th/209461/ff_b/?jazyk=en;info

Michal Kiesel, DiS. – Zastoupení moderních knihovních služeb současnosti v Jihomoravském kraji, oponentura bakalářské práce Mgr. Monika Kratochvílová, http://is.muni.cz/th/217770/ff_b

Sandra Vičarová – Výstavba a rekonstrukce knihoven po roce 1990 v JMK, absolventská práce Obchodní akademie, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola informačních a knihovnických služeb, Brno, oponentní posudek Mgr. Monika Kratochvílová

Lenka Janská – Kooperace veřejných knihoven a základních škol při realizaci Školního vzdělávacího programu, bakalářská práce vedená Mgr. Janou Nejezchlebovou, http://is.muni.cz/th/178606/ff_b/?lang=en

Pavla Kovářová – Projekt Bezpečnější internet: teorie a návrh vzdělávacího kurzu, oponentský posudek Mgr. Jana Nejezchlebová, http://is.muni.cz/th/136790/ff_m

Lucie Poskierová – Uplatnění biblioterapie v českých a zahraničních knihovnách se zaměřením na pohádkoterapii, oponentský posudek Mgr. Jana Nejezchlebová, http://is.muni.cz/dok/fmgr.pl?furl=%2Fth%2F260005%2Fff_m%2F;info=1

Markéta Babirádová – Činnost studijních a informačních center základních škol na Vyškovsku: srovnání s koncepty pro 21. století, oponentský posudek Mgr. Jana Nejezchlebová, http://is.muni.cz/th/216045/ff_b/?lang=en

2.2.7. Ediční činnost

BUKOVÁ, Eva; KUBÍČEK, Jaromír; PAPÍRNÍK, Miloš (ed.). **Nový život : 1896–1907**. Brno : Moravská zemská knihovna, 2009. 115 s. Rejstříky moravského tisku, sv. 6. ISBN 978-80-7051-184-3 (brož.).

Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy. Vedoucí redaktorka Jana Nejezchlebová. Brno : Moravská zemská knihovna, 1987–. 4× ročně. ISSN 0862-1985.

KUBÍČEK, Jaromír (ed.). **Týdeník, listy poučné a zábavné : 1848–1849**. Brno : Moravská zemská knihovna, 2009. 36 s. Rejstříky moravského tisku, sv. 5. ISBN 978-80-7051-183-1 (brož.).

Moravská zemská knihovna : výroční zpráva 2008. Redaktor Jaromír Kubíček. Brno : Moravská zemská knihovna, 2009. 87 s. ISBN 978-80-7051-181-7.

PAPÍRNÍK, Miloš (ed.). **Allgemeines europäisches Journal : 1794–1798**. Brno : Moravská zemská knihovna, 2009. 82 s. Rejstříky moravského tisku, sv. 4. ISBN 978-80-7051-182-4 (brož.).

PAVELKOVÁ, Jindra. **Pečeti pánů z Kunštátu : exkurz do sfragistické problematiky významného moravského rodu**. Brno, 2009. 327 s. + 86 s. obrazových příloh. Rigorózní práce (PhDr.). Masarykova univerzita v Brně, Filozofická fakulta, Ústav pomocných věd historckých a archivnictví.

2.2.8. Publikační činnost pracovníků MZK

DUFKA, Jiří. Katalogizace Mollovy mapové sbírky. In **Problematika historických a vzácných knižních fondů 2008 : sborník z 17. odborné konference, Olomouc, 5.–6. listopadu 2008**. Olomouc : Vědecká knihovna, Brno : Sdružení knihoven České republiky, 2009. s. 253–259. ISBN 978-80-7053-283-6 (VKOL), 978-80-86249-53-7 (SDRUK).

GEC, Tomáš. Systémy veřejných knihoven – jejich ustavení a možnosti dalšího směřování. **Čtenář : měsíčník pro knihovny**. 2009, roč. 61, č. 3. Dostupné z WWW: <http://ctenar.svkkl.cz/clanky/2009-roc-61/03-2009/tema-systemy-verejnych-knihoven-jejich-ustaveni-a-moznosti-dalsiho-smerovani-56-348.htm>.

HEILANDOVÁ, Lucie. Mapová sbírka Moravské zemské knihovny. In **Problematika historických a vzácných knižních fondů 2008 : sborník z 17. odborné konference, Olomouc, 5.–6. listopadu 2008**. Olomouc : Vědecká knihovna, Brno : Sdružení knihoven České republiky, 2009. s. 73–82. ISBN 978-80-7053-283-6 (VKOL), 978-80-86249-53-7 (SDRUK).

KUBÍČEK, Jaromír. 120 let Muzea Komenského v Přerově. **Vlastivědný věstník moravský**. 2009, roč. 61, č. 1, s. 90–92. ISSN 0323-2581.

KUBÍČEK, Jaromír. Jaroslav Vobr – 70. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 2, s. 17. ISSN 0862-1985.

KUBÍČEK, Jaromír. Jubileum prostějovské knihovny. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 1, s. 19. ISSN 0323-2581.

KUBÍČEK, Jaromír. K pětaosmdesátinám Miloše Papírníka. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 3, s. 8. ISSN 0323-2581.

KUBÍČEK, Jaromír. Kniha v 21. století. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 3, s. 24. ISSN 0323-2581.

KUBÍČEK, Jaromír. Knihovny v zámcích. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 1, s. 18. ISSN 0323-2581.

KUBÍČEK, Jaromír. Literatura v exilu. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 2, s. 26. ISSN 0323-2581.

KUBÍČEK, Jaromír. Milan Hodža : politik a žurnalista. **Vlastivědný věstník moravský**. 2009, roč. 61, č. 1. ISSN 0323-2581.

KUBÍČEK, Jaromír. XXXIX. konference vlastivědných kroužků v Adamově. **Vlastivědný věstník moravský**. 2009, roč. 61, č. 1. ISSN 0323-2581.

KUBÍČEK, Jaromír. Z dějin knihoven na střední Moravě. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 4, s. 28. ISSN 0862-1985.

KUBÍČEK, Jaromír, SAPÁKOVÁ, Blanka. Národní centrum ochrany knihovních dokumentů. In **Knihovny současnosti 2009 : sborník ze 17. konference, konané**

ve dnech 23.–25. června 2009 v Seči u Chrudimi. Brno: SDRUK, 2009. s. 19–26. ISBN 978-80-86249-54-4.

MACHOVÁ, Jitka. Zpracování historického fondu MZK – projekty a možnosti spolupráce. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 3, s. 2–4. ISSN 0862-1985.

POSPÍŠILÍKOVÁ, Věra: Digitální kočování napříč Evropou. **Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy**. 2009, roč. 23, č. 3, s. 4–5 ISSN 0862-1985.

Výsledky předložené za rok 2009 do Rejstříku informací o výsledcích (RIV)

autor	**Jindra Pavelková**
název	**Pečeti pánů z Kunštátu (exkurz do sfragistické problematiky významného moravského rodu)**
druh výsledku	B – odborná kniha
popis	Předložená monografie přináší dějiny a popisy pečetí jednotlivých členů rodu pánů z Kunštátu v časovém období pol. 13. až 2. pol. 16. století. Pasáže o dějinách rodu uvádějí čtenáře především do složitých rodinných problémů, základem práce jsou pak především kapitoly věnované popisům pečetí. Výsledku bylo dosaženo díky institucionální podpoře VaV.
další charakteristiky	ISBN: 978-80-7051-186-2; 212 stran

autor	**Petr Přidal, Ruven Pillay**
název	**IIPImage – Jpeg2000 + DeepZoom**
druh výsledku	R – software
popis	Software pro online zpřístupňování obrazových dat ve formátu jpeg2000 prostřednictvím množství různých klientů (technologie flash, AJAX, silverlight) stahujících ve formě dlaždic pouze výřezy potřebné v daném okamžiku pro zobrazení na obrazovce. Dlaždice jsou strukturovány podle standardů Zoomify a DeepZoom. Výsledku bylo dosaženo v rámci výzkumného záměru MK00009494301 Historické fondy Moravské zemské knihovny v Brně.
dostupné	http://help.oldmapsonline.org/jpeg2000
autor	**Petr Přidal**
název	**MapTiler – Map Tile Cutter**

druh výsledku	R – software
popis	MapTiler je grafická aplikace určená pro podporu online publikování map. Z existující rastrové mapové předlohy dokáže vytvořit překryvnou vrstvu pro standardní mapy Google Maps, Yahoo Maps, Microsoft VirtualEarth nebo OpenStreetMap nebo pro trojrozměrnou vizualizaci v Google Earth. Výsledkem použití MapTileru je adresář s obrazovými dlaždicemi, který je nutné zkopírovat na webový server. Výsledku bylo dosaženo v rámci projektu DC08P02OUK006 Staré mapy online.
dostupné	http://www.maptiler.org

autor	**Petr Přidal**
název	**GeoReferencer**
druh výsledku	R – software
popis	Nástroj pro vytváření georeference u rastrových map, které již jsou online publikovány, ať už přímo, nebo prostřednictvím image serverů. Nástroj mapu zobrazí přímo ze serveru třetí strany a umožní uživatelům zadat sadu pozemních kontrolních bodů přímo ve webovém prohlížeči. Všechna získaná metadata jsou ukládána v duchu wiki, což umožňuje vyhodnocovat jejich kvalitu. Výsledku bylo dosaženo v rámci projektu DC08P02OUK006 Staré mapy online.
dostupné	http://www.georeferencer.org

autor	**Vilém Kaplan**
název	**Orion**
druh výsledku	G – funkční vzorek
popis	Univerzální zařízení pro pořizování digitálních dokumentů. Stůl (60×140 cm), motorem ovládaný stativ s hlavou (manipulační výška 200 cm) umožňující nastavení ve 3 osách a vysunutí o 10 cm, dva světelné stojany (manipulační výška 200 cm) s vysoce výkonnými LED diodami (18×3 W) otočné ve 2 osách, stativ i stojany plně posuvné po kolejnici v celé délce stolu, stojany možné odpojit a osvěcovat pracovní plochu izolovaně, přídavný komponent umožňuje osadit fotografické pozadí. Laserové zaměřování fixuje předlohu v jednom místě tak, aby bylo následně možné digitální obrazy automaticky ořezávat a upravovat. Zařízení je záměrně

	konstruováno tak, aby bylo návodné i pro laické uživatele. Výsledku bylo dosaženo díky institucionální podpoře VaV.

autor	**Jaromír Kubíček**
název	**Německý tisk v českých zemích, jeho stav a zpracování**
druh výsledku	J – článek v odborném periodiku
popis	Článek informuje o historii vydávání německého tisku na území Čech a Moravy od počátků v 17. století až do druhé světové války. Příspěvek chce ale poukázat na možnosti využití bibliografie při digitalizaci periodik, jejíž předností je kompletní nabídka přístupu a ucelená představa možností pro vyhledávání zpracovaných informací. V závěru je uveden přehled bibliografické práce v okolních zemích, tj. Rakousko, Slovensko, Polsko a je představen projekt Moravské zemské knihovny Digitalizace moravských knihovních sbírek. Výsledku bylo dosaženo v rámci projektu DC08P02OUK005 Digitalizace moravských knihovních sbírek.
další charakteristiky	Vlastivědný věstník moravský, ročník 61 (2009), 4. číslo

autor	**Jaromír Kubíček**
název	**K problematice české bibliografie**
druh výsledku	D – článek ve sborníku
popis	Článek popisuje vývoj bibliografických pracovišť v českých zemích od dob, kdy sestavovala bibliografické soupisy každá městská knihovna do současnosti, kdy se jim věnují některé veřejné knihovny a vědecké instituce. Detailněji se autor popisuje souběžnou českou bibliografii, retrospektivní českou bibliografii, personální bibliografii a souběžnou oborovou bibliografii. V současnosti se bibliografický záznam stává součástí popisovaného elektronického dokumentu, plných textů. Výsledku bylo dosaženo v rámci projektu DC08P02OUK005 Digitalizace moravských knihovních sbírek.
další charakteristiky	Sdružení knihoven České republiky. Rok 2009. ISBN 978-80-86249-50-6

autor	**Eva Buková, Jaromír Kubíček, Miloš Papírník**
název	**Rejstříky moravského tisku. Sv. 6. Nový život 1896–1907**
druh výsledku	B – odborná kniha

popis	Publikace představuje bibliografii časopisu Nový život – revue Katolické moderny, který vycházel v letech 1896–1907 v Novém Jičíně a Prostějově. Redaktoru Karlu Dostálovi-Lutinovi se podařilo už od prvního ročníku časopisu získávat autory zvučných jmen: Julius Zeyer, Otokar Březina, Sigismund Bouška, František Dohnal atd. Časopis přestal vycházet po ktritice modernistického hnutí papežem Piem X. v roce 1907. Výsledku bylo dosaženo v rámci projektu DC08P02OUK005 Digitalizace moravských knihovních sbírek.
další charakteristiky	978-80-7051-184-8; 115 stran

autor	**Petr Žabička**
název	**Webová služba ObalkyKnih.cz**
druh výsledku	Z – poloprovoz
popis	Obalkyknih.cz je webová služba a doprovodné pracovní procesy ve formě poloprovozu, který je k dispozici všem českým knihovnám a podobným institucím. Umožňuje obohacovat jejich online katalogy připojováním ne jen obálek knih, ale i jejich obsahů naskenovaných spolupracujícími knihovnami nebo staženými z webu. V rámci poloprovozu je již zapojeno větší množství českých knihoven, které také přispívají většinou obsahu. Mimo obálky knih a obsahy implementovaný systém umožňuje i kolaborativní tvorbu tagů, uživatelských hodnocení a recenzí, sdílitelných mezi zúčastněnými institucemi.
dostupné	http://www.obalkyknih.cz

autor	**Petr Žabička, Martin Šárfy**
název	**Metadatový Editor**
druh výsledku	R – software
popis	Cílem Metadatového Editoru je umožnit kompletní digitalizaci tištěných materiálů, od skenování předloh až po podobu vhodnou pro převzetí publikačním systémem.
dostupné	http://sourceforge.net/projects/dme

3. Rozvaha (bilance)

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 505/2002 Sb. (v tis. Kč na dvě desetinná místa)

název položky		pol. č.	stav k 1. 1.	stav k 31. 12.
AKTIVA				
A. Stálá aktiva		**1**	**516 919,72**	**506 340,71**
součet položek 9 + 15 + 26 + 33 + 41 + 206				
1. Dlouhodobý nehmotný majetek				
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	(012)	2		
Software	(013)	3	1 714,63	1 689,96
Ocenitelná práva	(014)	4		
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	(018)	5	562,80	545,43
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	(019)	6		
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	(041)	7		
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	(051)	8		
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem		9	2 277,43	2 235,39
součet položek 2 až 8				
2. Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku				
Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	(072)	10		
Oprávky k softwaru	(073)	11	–1 516,89	–1 574,66
Oprávky k ocenitelným právům	(074)	12		
Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	(078)	13	–562,80	–545,43
Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	(079)	14		
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku celkem		15	–2 079,69	–2 120,09
součet položek 10 až 14				
3. Dlouhodobý hmotný majetek				
Pozemky	(031)	16	19 541,28	19 780,77
Umělecká díla a předměty	(032)	17	612,50	612,50
Stavby	(021)	18	499 199,21	512 171,70
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	(022)	19	49 739,19	41 110,22
Pěstitelské celky trvalých porostů	(025)	20		
Základní stádo a tažná zvířata	(026)	21		
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	(028)	22	14 008,75	15 195,15

	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	(029)	23		
	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	(042)	24	17 266,10	16,61
	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	(052)	25		
	Dlouhodobý hmotný majetek celkem		26	600 367,03	588 886,95
	součet položek 16 až 25				
4.	**Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku**				
	Oprávky ke stavbám	(081)	27	–36 536,80	–40 675,38
	Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	(082)	28	–33 099,50	–26 791,01
	Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	(085)	29		
	Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	(086)	30		
	Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	(088)	31	–14 008,75	–15 195,15
	Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	(089)	32		
	Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku celkem		33	–83 645,05	–82 661,54
	součet položek 27 až 32				
5.	**Dlouhodobý finanční majetek**				
	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	(061)	34		
	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	(062)	35		
	Dlužné cenné papíry držené do splatnosti	(063)	36		
	Půjčky osobám ve skupině	(066)	37		
	Ostatní dlouhodobé půjčky	(067)	38		
	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	(069)	39		
	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	(043)	40		
	Dlouhodobý finanční majetek celkem		41		
	součet položek 34 až 40				
6.	**Majetek převzatý k privatizaci**				
	Majetek převzatý k privatizaci	(064)	204		
	Majetek převzatý k privatizaci v pronájmu	(065)	205		
	Majetek převzatý k privatizaci celkem		206		
	součet položek 204 a 205				

B.	**Oběžná aktiva**		**42**	**12 896,55**	**12 655,25**
	součet položek 51 + 75 + 89 + 119 + 124				
1.	**Zásoby**				
	Materiál na skladě	(112)	43	207,33	157,34
	Pořízení materiálu a Materiál na cestě	(111 nebo 119)	44		
	Nedokončená výroba	(121)	45		
	Polotovary vlastní výroby	(122)	46		
	Výrobky	(123)	47	95,16	83,83
	Zvířata	(124)	48		
	Zboží na skladě	(132)	49	590,20	427,81
	Pořízení zboží a Zboží na cestě	(131 nebo 139)	50		
	Zásoby celkem		51	892,69	668,98
	součet položek 43 až 50				
2.	**Pohledávky**				
	Odběratelé	(311)	52	227,46	433,72
	Směnky k inkasu	(312)	53		
	Pohledávky za eskontované cenné papíry	(313)	54		
	Poskytnuté provozní zálohy	(314)	55	195,37	52,83
	Pohledávky za rozpočtové příjmy	(315)	56		
	Ostatní pohledávky	(316)	57	2,01	8,04
	Pohledávky zaniklé ČKA	(317)	214		
	Pohledávky z výběru daní a cel	(318)	215		
	součet položek 52 až 57, 214 a 215		58	424,84	494,59
	Pohledávky za účastníky sdružení	(358)	59		
	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	(336)	60		
	Daň z příjmů	(341)	61		
	Ostatní přímé daně	(342)	62		
	Daň z přidané hodnoty	(343)	63	40,03	4,83
	Ostatní daně a poplatky	(345)	64		14,27
	Pohledávky z pevných termínových operací a opcí	(373)	65		
	součet položek 61 až 64		66	40,03	19,10
	Pohledávky v zahraničí	(371)	207		
	Pohledávky tuzemské	(372)	208		
	součet položek 207 a 208		209		
	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	(346)	67		

	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem územních samosprávných celků	(348)	68		
	součet položek 67 a 68		69		
	Pohledávky za zaměstnanci	(335)	70	90,57	76,33
	Pohledávky z vydaných dluhopisů	(375)	71		
	Jiné pohledávky	(378)	72	0,95	63,83
	Opravná položka k pohledávkám	(391)	73		
	součet položek 70 až 73		74	91,52	140,16
	Pohledávky celkem součet položek 58 + 59 + 60 + 65 + 66 + 209 + 69 + 74		75	556,39	653,85
3.	**Finanční majetek**				
	Pokladna	(261)	76	45,40	26,42
	Peníze na cestě	(+/–262)	77		
	Ceniny	(263)	78	0,54	0,78
	součet položek 76 až 78		79	45,94	27,20
	Běžný účet	(241)	80	9 053,58	9 944,67
	Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb	(243)	81	151,01	222,32
	Ostatní běžné účty	(245)	82		
	Vklady v zahraniční měně v tuzemských bankách	(246)	210		
	Účty spravovaných prostředků	(247)	216		
	Souhrnné účty	(248)	217		
	Účty pro sdílení daní, cel a dělené správy	(249)	218		
	součet položek 80 až 82, 210, 216 až 218		83	9 204,59	10 166,99
	Majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	84		
	Dlužné cenné papíry k obchodování	(253)	85		
	Ostatní cenné papíry	(256)	86		
	Pořízení krátkodobého finančního majetku	(259)	87		
	součet položky 84 až 87		88		
	Finanční majetek celkem součet položek 79 + 83 + 88		89	9 250,53	10 194,19
4.	**Prostředky rozpočtového hospodaření a další účty mající vztah k rozpočtovému hospodaření a účty mimorozpočtových prostředků**				
	Základní běžný účet	(231)	90		
	Vkladový výdajový účet	(232)	91	×	
	Příjmový účet	(235)	92	×	

Běžné účty peněžních fondů	(236)	93		
Běžné účty státních fondů	(224)	94		
Běžné účty finančních fondů	(225)	95		
součet položek 90 až 95		96		
Poskytnuté dotace organizačním složkám státu	(202)	97	×	
Poskytnuté dotace vkladovému výdajovému účtu	(212)	98	×	
Poskytnuté příspěvky a dotace příspěvkovým organizacím	(203)	99	×	
Poskytnuté dotace ostatním subjektům	(204)	100	×	
Poskytnuté příspěvky a dotace příspěvkovým organizacím	(213)	101	×	
Poskytnuté dotace ostatním subjektům	(214)	102	×	
součet položek 97 až 102		103		
Poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty	(271)	104		
Poskytnuté přechodné výpomoci příspěvkovým organizacím	(273)	105		
Poskytnuté přechodné výpomoci podnikatelským subjektům	(274)	106		
Poskytnuté přechodné výpomoci ostatním organizacím	(275)	107		
Poskytnuté přechodné výpomoci fyzickým osobám	(277)	108		
součet položek 104 až 108		109		
Limity výdajů	(221)	110	×	
Zúčtování výdajů územních samosprávných celků	(218)	111	×	
Materiální náklady	(410)	112	×	
Služby a náklady nevýrobní povahy	(420)	113	×	
Cestovné a ostatní výplaty fyzickým osobám	(430)	114	×	
Mzdové a ostatní osobní náklady	(440)	115	×	
Dávky sociálního zabezpečení	(450)	116	×	
Manka a škody	(460)	117	×	
Úroky	(471)	219		
Penále a poplatky	(472)	220		
Kurzové ztráty	(473)	221		
Finanční náklady	(474)	222		
součet položek 112 až 117 a 219 až 222		118		

	Prostředky rozpočtového hospodaření celkem součet položek 96 + 103 + 109 + 110 + 111 + 118	119		
5.	**Přechodné účty aktivní**			
	Náklady příštích období (381)	120	2 084,95	1 040,25
	Příjmy příštích období (385)	121		0,01
	Kurzové rozdíly aktivní (386)	122		
	Dohadné účty aktivní (388)	123	111,99	97,97
	Přechodné účty aktivní celkem součet položek 120 až 123	124	2 196,94	1 138,23
	AKTIVA CELKEM **součet položek 1 + 42**	**125**	**529 816,27**	**518 995,96**
PASIVA				
C.	**Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv celkem** **součet položky 130 + 131 + 213 + 138 + 141 + 151 + 158**	**126**	**523 312,14**	**513 471,31**
1.	**Majetkové fondy a zvláštní fondy**			
	Fond dlouhodobého majetku (901)	127	516 919,72	506 340,71
	Fond oběžných aktiv (902)	128	4 499,85	4 499,85
	Fond hospodářské činnosti (903)	129		
	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/–909)	130		
	Majetkové fondy celkem součet položek 127 až 129	131	521 419,57	510 840,56
	Fond privatizace (904)	211		
	Ostatní fondy (905)	212		
	součet položek 211 a 212	213		
2.	**Finanční a peněžní fondy**			
	Fond odměn (911)	132	196,39	315,27
	Fond kulturních a sociálních potřeb (912)	133	246,56	338,99
	Fond rezervní (914)	134	477,78	741,03
	Fond reprodukce majetku (916)	135	823,24	1 099,07
	Peněžní fondy (917)	136		
	Jiné finanční fondy (918)	137		
	Finanční a peněžní fondy celkem součet položek 132 až 137	138	1 743,97	2 494,36
3.	**Zvláštní fondy organizačních složek státu**			
	Státní fondy (921)	139		
	Ostatní zvláštní fondy (922)	140		
	Fondy Evropské unie (924)	203		

	Zvláštní fondy organizačních složek státu celkem součet položek 139 + 140 + 203		141		
4.	**Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření**				
	Financování výdajů organizačních složek státu	(201)	142	×	
	Financování výdajů územních samosprávných celků	(211)	143	×	
	Bankovní účty k limitům organizačních složek státu	(223)	144	×	
	Vyúčtování rozp. příjmů z běžné činnosti organizačních složek státu	(205)	145	×	
	Vyúčtování rozp. příjmů z běžné činnosti územních samosprávných celků	(215)	146	×	
	Vyúčtování rozpočtových příjmů z finančního majetku organizačních složek státu	(206)	147	×	
	Vyúčtování rozpočtových příjmů z finančního majetku územních samosprávných celků	(216)	148	×	
	Zúčtování příjmů územních samosprávných celků	(217)	149	×	
	Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty	(272)	150		
	Zdroje krytí prostředků rozpočt. hospodaření celkem součet položek 142 až 150		151		
5.	**Výsledek hospodaření**				
a)	z hospodářské činnosti územních samosprávných celků a činnosti příspěvkových organizací				
	Výsledek hospodaření běžného účetního období	(+/–963)	152	×	136,39
	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	(+/–932)	153		
	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	(+/–931)	154	148,60	×
b)	Převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let	(+/–933)	155		
c)	Saldo výdajů a nákladů	(+/–964)	156		
d)	Saldo příjmů a výnosů	(+/–965)	157		
	součet položek 152 až 157		158	148,60	136,39
D.	**Cizí zdroje** **součet položek 160 + 166 + 189 + 196 + 201**		**159**	**6 504,13**	**5 524,65**

1.	**Rezervy**				
	Rezervy zákonné	(941)	160		
2.	**Dlouhodobé závazky**				
	Vydané dluhopisy	(953)	161		
	Závazky z pronájmu	(954)	162		
	Dlouhodobé přijaté zálohy	(955)	163		
	Dlouhodobé směnky k úhradě	(958)	164		
	Ostatní dlouhodobé závazky	(959)	165		
	Dlouhodobé závazky celkem		166		
	součet položek 161 až 165				
3.	**Krátkodobé závazky**				
	Dodavatelé	(321)	167	2 012,23	948,76
	Směnky k úhradě	(322)	168		
	Přijaté zálohy	(324)	169	133,78	90,83
	Ostatní závazky	(325)	170	2 453,34	2 619,31
	Závazky zaniklé ČKA	(326)	223		
	Přijaté zálohy daní	(327)	224		
	Závazky z výběru daní a cel	(328)	225		
	Závazky ze sdílených daní a cel	(329)	226		
	Závazky z pevných termínových operací a opcí	(373)	171		
	součet položek 167 až 171 a 223 až 226		172	4 599,35	3 658,90
	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	(367)	173		
	Závazky za účastníky sdružení	(368)	174		
	součet položek 173 a 174		175		
	Zaměstnanci	(331)	176	68,54	50,91
	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	(333)	177		
	součet položek 176 a 177		178	68,54	50,91
	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	(336)	179	1 393,82	1 439,83
	Daň z příjmů	(341)	180	15,57	51,94
	Ostatní přímé daně	(342)	181	288,22	318,39
	Daň z přidané hodnoty	(343)	182		
	Ostatní daně a poplatky	(345)	183	0,61	
	součet položek 180 až 183		184	304,40	370,33
	Vypořádání přeplatků dotací a ostatních závazků se státním rozpočtem	(347)	185		
	Vypořádání přeplatků dotací a ostatních závazků s rozpočtem územních samosprávných celků	(349)	186		
	součet položek 185 a 186		187		

	Jiné závazky (379)	188		
	Krátkodobé závazky celkem	189	6 366,11	5 519,97
	součet položek 172 + 175 + 178 + 179 + 184 + 187 + 188			
4.	**Bankovní úvěry a půjčky**			
	Dlouhodobé bankovní úvěry (951)	190		
	Krátkodobé bankovní úvěry (281)	191		
	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky) (282)	192		
	Vydané krátkodobé dluhopisy (283)	193		
	Ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci) (289)	194		
	součet položek 193 a 194	195		
	Bankovní úvěry a půjčky celkem	196		
	součet položek 190 + 191 + 192 + 195			
5.	**Přechodné účty pasivní**			
	Výdaje příštích období (383)	197		
	Výnosy příštích období (384)	198	6,00	3,60
	Kurzové rozdíly pasivní (387)	199		
	Dohadné účty pasivní (389)	200	132,02	1,08
	Přechodné účty pasivní celkem	201	138,02	4,68
	součet položek 197 až 200			
	PASIV CELKEM	**202**	**529 816,27**	**518 995,96**
	součet položek 126 + 159			

4. Výkaz zisku a ztráty

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 505/2002 Sb. (v tis. Kč na dvě desetinná místa)

název položky	účet	pol. č.	činnost	
			hlavní	hospo-dářská
Spotřeba materiálu	(501)	1	9 742,08	
Spotřeba energie	(502)	2	6 739,20	
Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	(503)	3	103,73	
Prodané zboží	(504)	4	2 695,71	
Opravy a udržování	(511)	5	2 742,11	
Cestovné	(512)	6	731,71	
Náklady na reprezentaci	(513)	7	28,94	
Ostatní služby	(518)	8	13 579,57	
Mzdové náklady	(521)	9	38 272,74	
Zákonné sociální pojištění	(524)	10	12 349,23	
Ostatní sociální pojištění	(525)	11		
Zákonné sociální náklady	(527)	12	880,19	
Ostatní sociální náklady	(528)	13	77,72	
Daň silniční	(531)	14	1,90	
Daň z nemovitostí	(532)	15	0,61	
Ostatní daně a poplatky	(538)	16	17,73	
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	(541)	17		
Ostatní pokuty a penále	(542)	18	1,15	
Odpis pohledávky	(543)	19	57,45	
Úroky	(544)	20		
Kurzové ztráty	(545)	21	20,10	
Dary	(546)	22		
Manka a škody	(548)	23	90,20	
Jiné ostatní náklady	(549)	24	9 138,34	
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	(551)	25	7 170,41	
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	(552)	26		
Prodané cenné papíry a podíly	(553)	27		
Prodaný materiál	(554)	28		
Tvorba zákonných rezerv	(556)	29		
Tvorba zákonných opravných položek	(559)	30		
Náklady celkem **součet položek 1 až 30**		**31**	**104 440,82**	

Tržby za vlastní výrobky	(601)	32	8,46	
Tržby z prodeje služeb	(602)	33	4 466,35	
Tržby za prodané zboží	(604)	34	3 437,03	
Změna stavu zásob nedokončené výroby	(611)	35		
Změna stavu zásob polotovarů	(612)	36		
Změna stavu zásob výrobků	(613)	37	–11,33	
Změna stavu zvířat	(614)	38		
Aktivace materiálu a zboží	(621)	39	116,08	
Aktivace vnitroorganizačních služeb	(622)	40		
Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	(623)	41		
Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	(624)	42		
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	(641)	43	1 333,61	
Ostatní pokuty a penále	(642)	44	10,57	
Platby za odepsané pohledávky	(643)	45		
Úroky	(644)	46	4,10	
Kurzové zisky	(645)	47	38,54	
Zúčtování fondů	(648)	48	141,63	
Jiné ostatní výnosy	(649)	49	7 233,33	
Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	(651)	50	25,21	
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	(652)	51		
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	(653)	52		
Tržby z prodeje materiálu	(654)	53		
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	(655)	54		
Zúčtování zákonných rezerv	(656)	55		
Zúčtování zákonných opravných položek	(659)	56		
Příspěvky a dotace na provoz	(691)	57	87 825,57	
Výnosy celkem **součet položek 32 až 57**		**58**	**104 629,15**	
Výsledek hospodaření před zdaněním **rozdíl položek 58 – 31**		**59**	**188,33**	
Daň z příjmů	(591)	60	51,94	
Dodatečné odvody daně z příjmů	(595)	61		
Výsledek hospodaření po zdanění **položka 59 – 60 – 61**		**62**	**136,39**	

5. Příloha účetní závěrky

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 505/2002 Sb. (v tis. Kč na dvě desetinná místa)

název položky		pol. č.	stav k 1. 1.	stav k 31. 12.
I. Položky č. 1 až 19, 50 a 51 se vykáží k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky nebo k rozvahovému dni v uspořádání:				
Dotace celkem na dlouhodobý majetek ze státního rozpočtu	(z AÚ k účtu 346)	1	×	200,00
z toho: systémové dotace na dlouhodobý majetek		2	×	200,00
z toho na: výzkum a vývoj		3	×	
vzdělávání pracovníků		4	×	
informatiku		5	×	
individuální dotace na jmenovité akce		6	×	
Přijaté prostředky ze zahraničí na dlouhodobý majetek	(z AÚ k účtu 916)	7	×	
Přijaté dotace celkem na dlouhodobý majetek z rozpočtu územních samosprávných celků	(z AÚ k účtu 348)	8	×	
Přijaté příspěvky a dotace ze státního rozpočtu	(z AÚ účtu 691)	9	×	85 206,00
z toho: přijaté příspěvky na provoz od zřizovatele	(z AÚ k účtu 691)	10	×	85 206,00
z toho na: výzkum a vývoj		11	×	2 979,00
vzdělávání pracovníků		12	×	
informatiku		13	×	
přijaté dotace na neinvestiční náklady související s financováním programů evidovaných v ISPROFIN od zřizovatele	(z AÚ k účtu 691)	14	×	
přijaté prostředky na výzkum a vývoj od poskytovatelů jiných než od zřizovatele	(z AÚ k účtu 691)	15	×	
Přijaté prostředky na výzkum a vývoj z rozpočtu územních samosprávných celků	(z AÚ k účtu 691)	16	×	
Přijaté prostředky na výzkum a vývoj od příjemců účelové podpory	(z AÚ k účtu 691)	17	×	

Přijaté prostředky na provoz ze zahraničí	(z AÚ k účtu 691)	18	×	1 060,57
Přijaté příspěvky a dotace celkem na provoz z rozpočtu územních samosprávných celků	(z AÚ k účtu 691)	19	×	1 559,00
Přijaté příspěvky a dotace na provoz z rozpočtu státních fondů	(z AÚ k účtu 691)	50	×	
Přijaté dotace na dlouhodobý majetek z rozpočtu státních fondů		51	×	
II. Položky č. 20 až 49, 52, 53 a 54 se vykáží k 1. lednu a k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky nebo k rozvahovému dni v uspořádání:				
Poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty – krajskému úřadu	(účet 271)	20		
Poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty – obci	(účet 271)	21		
Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty – ze státního rozpočtu	(účet 272)	22		
Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty – od krajského úřadu	(účet 272)	23		
Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty – od obce	(účet 272)	24		
Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty – od státních fondů	(účet 272)	25		
Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty – od ostatních veřejných rozpočtů	(účet 272)	26		
Poskytnuté přechodné výpomoci příspěvkovým organizacím – organizační složkou státu	(účet 273)	27		
Poskytnuté přechodné výpomoci příspěvkovým organizacím – krajským úřadem	(účet 273)	28		
Poskytnuté přechodné výpomoci příspěvkovým organizacím – obcí	(účet 273)	29		
Krátkodobé bankovní úvěry tuzemské	(účet 281)	30		
Krátkodobé bankovní úvěry zahraniční	(účet 281)	31		
Vydané krátkodobé dluhopisy v tuzemsku	(účet 283)	32		
Vydané krátkodobé dluhopisy v zahraničí	(účet 283)	33		
Ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci) tuzemské	(účet 289)	34		

Ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci) zahraniční	(účet 289)	35		
Směnky k úhradě tuzemské	(účet 322)	36		
Směnky k úhradě zahraniční	(účet 322)	37		
Dlouhodobé bankovní úvěry tuzemské	(účet 951)	38		
Dlouhodobé bankovní úvěry zahraniční	(účet 951)	39		
Vydané dluhopisy tuzemské	(účet 953)	40		
Vydané dluhopisy zahraniční	(účet 953)	41		
Dlouhodobé směnky k úhradě tuzemské	(účet 958)	42		
Dlouhodobé směnky k úhradě zahraniční	(účet 958)	43		
Ostatní dlouhodobé závazky tuzemské	(účet 959)	44		
Ostatní dlouhodobé závazky zahraniční	(účet 959)	45		
Nakoupené dluhopisy a směnky k inkasu celkem	(z AÚ účtů 063, 253 a 312)	46		
z toho: krátkodobé dluhopisy a směnky územních samosprávných celků	(z AÚ účtů 253 a 312)	47		
komunální dluhopisy územních samosprávných celků	(z účtu 063)	48		
ostatní dluhopisy a směnky veřejných rozpočtů	(z AÚ účtů 063, 253, 312)	49		
Splatné závazky pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti		52	978,64	991,67
Splatné závazky veřejného zdravotního pojištění		53	415,18	448,16
Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů		54	304,40	370,33
III. Organizační složky státu vykazují stavy údajů položek č. 20, 21 a 27 přílohy účetní závěrky. Ministerstva jako organizační složky státu vykazují též stavy údajů položky č. 46 až 49 přílohy účetní závěrky. **Územní samosprávné celky vykazují stavy údajů položek č. 20 až 49 přílohy účetní závěrky.** **Příspěvkové organizace vykazují údaje položek č. 1 až 19, 30 a 31, 34 a 35, 38 a 39 přílohy účetní závěrky.** **Stav položky 50 vykazují příspěvkové organizace.** **Stav položek 51 až 54 vykazují ÚSC, PO, St. fondy a OSS.**				

6. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 sb., o svobodném přístupu k informacím v roce 2009

Počet podaných žádostí o informace: 0

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0

Opis podstatných částí každého rozsudku soudu: 0

Výsledky řízení o sankcích za nedodržování tohoto zákona bez uvádění osobních údajů: 0

Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

7. Kalendárium významných organizovaných akcí

10. února

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Komisí J. Williama Fulbrighta a American Fund for Czech and Slovak Leadership Studies **Setkání s absolventy programu Czech and Slovak Leadership Studies** pro mladé vedoucí pracovníky v oboru zdravotnictví, vzdělávání a životního prostředí. Program nabízí plné financování krátkodobých stáží v USA.

11. února

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Katedrou anglistiky a amerikanistiky Masarykovy univerzity v Brně přednášku a **čtení** z vlastní tvorby prof. Richarda Pickarda (University of Victoria, Canada) **Dirty Hands** (Zašpiněné ruce).

17. února

Seminář s poradou Klubu dětských knihoven jižní Moravy se konal v Moravském zemském muzeu v Brně a byl uspořádán ve spolupráci se SKIP JM.

17. února

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Americkým velvyslanectvím v Praze přednášku věnovanou 200. výročí narození Abrahama Lincolna **Nový pohled na Abrahama Lincolna**. Přednášel Dr. Joseph Fornieri (Rochester Institute of Technology) – americký prezidentský historik specializující se na život a odkaz Abrahama Lincolna.

2.–25. března

V Německé knihovně MZK se uskutečnila **výstava Wahlverwandtschaften – Spřízněni volbou 1989/2009** (Deutsche Autoren und ihre tschechischen Leser / Němečtí autoři a jejich čeští čtenáři). Která díla německé literatury posledních dvaceti let byla pro české čtenáře obzvlášť zajímavá? Touto otázkou se zabýval pražský Goethe-Institut a vyhodnotil zájem čtenářů o tyto tituly ve vlastní knihovně a v pěti partnerských knihovnách v Brně, Liberci, Olomouci, Ostravě a Plzni. Formou výstavy bylo prezentováno sedmnáct nejčastěji půjčovaných knih vydaných po roce 1989.

5. března

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Úvod do problematiky patentových rešerší**. Tématem školení byly základní informace o patentech a významných volně přístupných patentových databázích.

9. března

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Katedrou anglického jazyka a literatury Pedagogické fakulty MU v Brně přednášku **Mississippské blues** o vzniku a vývoji blues v kolébce této hudby. Přednášel prof. David Evans (University of Memphis, USA). Přednáška byla doplněna hudebními ukázkami.

10. a 11. března

Byla uspořádána dvoudenní dílna **Čtení v praxi**. Dílna čtení je celoroční systém práce, který pomáhá žákům, aby se stali skutečnými čtenáři. Praktický systém určený dětem od 3. do 9. třídy vychází z programu Čtením a psaním ke kritickému myšlení.

11. března

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Katedrou anglistiky a amerikanistiky Masarykovy univerzity přednášku **Mulberry Grove, Eli Whitney, and the Cotton Gin**. Přednášel prof. Nicholas Honerkamp z University of Tennessee at Chattanooga.

11. března

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Volně přístupné zdroje průmyslově právních informací na Internetu**. Tématem školení byly volně přístupné portály a další zajímavé webové stránky z oblasti průmyslového vlastnictví, zejména patentů.

18. března

Info USA Brno ve spolupráci s Americkým centrem při Velvyslanectví Spojených států amerických uspořádalo setkání s americkou choreografkou a tanečnicí stepu Katherine Kramer **Step into the World of Jazz Music and Dance**.

18. března

Brněnský rodák **Hugo Fritsch** četl ze své autobiografie Hugo, das Delegationskind (Zůstal jsem sám / ... bylo mi třináct). **Autorské čtení** bylo uspořádáno společně s Ústavem germanistiky, nordistiky a nederlandistiky FF MU, Německým kulturním sdružením – region Brno a Biskupským gymnáziem v Brně.

18. března – 30. dubna

Ve foyer MZK se uskutečnila **výstava Americká vlajka tvýma očima**. Byly vystaveny vítězné snímky stejnojmenné fotografické soutěže, kterou v roce 2008 pořádalo Americké centrum v Praze s podporou časopisu 100+1.

19. března

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Vyhledávání ve volně přístupných databázích ochranných známek**. Tématem školení byly informační zdroje z oblasti ochranných známek, zejména ty, které jsou volně přístupné na Internetu, a rešeršní možnosti v těchto zdrojích.

25. března

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Rešerše ve volně přístupných databázích průmyslových vzorů**. Tématem školení byly databáze průmyslových vzorů, které jsou bezplatně přístupné na Internetu, a vyhledávací možnosti v těchto zdrojích.

31. března

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Volně přístupné bibliografické báze technických norem a standardů**. Tématem školení byly bezplatné báze a seznamy, které obsahují informace o technických normách a dalších vybraných standardech.

2. a 9. dubna

Vzdělávací kurz **Techniky a strategie zvyšování paměťových schopností** byl uspořádán ve spolupráci s Knihovnou Jiřího Mahena v Brně.

7. dubna

Byl uspořádán vzdělávací kurz **Jmenná katalogizace v programu CLAVIUS a porovnání s MARC 21 (UNIMARC)**.

16. dubna

14. večer z cyklu **Lange Nacht der kurzen Texte** na téma Mensch, ärgere Dich nicht! byl uspořádán společně s Österreich Institutem Brno, Ústavem germanistiky MU Brno, Katedrou germanistiky PF MU Brno, Rakouským kulturním fórem Praha a Goethe-Institutem Praha.

16., 23. a 30. dubna

Byl uspořádán odborný kurz na téma **MARC 21 / AACR2 (obecná pravidla knihy)**.

21. dubna

Info USA Brno uspořádalo přednášku doc. PhDr. Františka Hanzlíka, CSc., z Univerzity obrany na téma **1. světová válka a krajané v USA**.

21. a 22. dubna

Odborný seminář **Informační vzdělávání ve veřejných knihovnách** byl uspořádán ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové.

27. dubna

Info USA Brno uspořádalo **promítání životopisného filmu** režiséra Johna Forda **Young Mr. Lincoln**. Film, ve kterém si hlavní roli zahrál Henry Fonda, byl promítán v původním znění.

28. dubna

V Německé knihovně MZK se uskutečnilo **scénické čtení Spřízněni volbou** (doprovodný program ke stejnojmenné výstavě). Scénickou koláž z vybraných textů připravil režisér Pavel Baďura s herečkou Helenou Dvořákovou. Četlo se v českém jazyce s německými komentáři a filmovou projekcí.

29. a 30. dubna, 13. a 14. května, 19. června

Odborný kurz **Pomoc veřejných knihoven s realizací průřezových témat a klíčových kompetencí**, uspořádaný v rámci projektu Možnosti spolupráce veřejných knihoven a škol v 21. století, se konal v Knihovně Karla Dvořáčka ve Vyškově. Cílem kurzu bylo získání znalostí a dovedností nutných pro realizaci změn ve spolupráci se školami a hledání možností koordinace veřejné knihovny a školy v období rozvoje nových metod výuky a Rámcových vzdělávacích programů.

6. května

Info USA Brno uspořádalo přednášku doc. PhDr. Františka Hanzlíka, CSc., z Univerzity obrany na téma **Pomoc krajanů za 2. světové války československému zahraničnímu odboji**.

6. a 13. května

Byl uspořádán odborný kurz **Aktuality ve věcném zpracování dokumentů**.

7. května – 4. června

V Anglické knihovně MZK se uskutečnila **výstava Darwin Now** k 200. výročí narození Charlese Darwina. Výstava, kterou pořádala Anglická knihovna ve spolupráci s British Council, připomněla život, vědecké objevy a expedice a vliv geniálního přírodovědce v tehdejším i současném světě.

11. května

Rakouský spisovatel **Martin Prinz** četl ze svého románu Der Räuber (Lupič). **Autorské čtení** bylo uspořádáno společně s Rakouským kulturním fórem Praha, Österreich Institutem Brno a Ústavem germanistiky, nordistiky a nederlandistiky FF MU.

19. a 20. května, 9. a 10. června

Byl uspořádán specializovaný kurz **Komunikace sluchově postižených**. Náplní kurzu bylo získání základních vědomostí o správné komunikaci se sluchově postiženými uživateli knihoven, základních znalostí a dovedností v užívání různých komunikačních forem sluchově postižených a osvojení prstových abeced a základů českého znakového jazyka. V rámci kurzu se uskutečnilo **Divadelní představení skupiny hluchoslepých herců Lormos**.

26. května

Info USA Brno uspořádalo přednášku **Jak jsem se seznámil s rybami: historie, ekologie a ochrana řek na Americkém Západě**. Přednášel americký zoolog a ekolog Seth M. White, PhD, Státní univerzita v Oregonu.

26. května

Seminář o spolupráci knihoven paměťových institucí Jihomoravského kraje byl uspořádán ve spolupráci s Moravským zemským archivem v Brně.

26. května – 26. června

Výstava Brněnský strom roku 2009 byla uspořádána ve spolupráci s Ekologickým institutem Veronica.

27. a 28. května

V rámci projektu Možnosti spolupráce veřejných knihoven a škol v 21. století byl uspořádán odborný kurz **Mediální výchova**, který byl reakcí na zavedení předmětu Mediální výchova do školních vzdělávacích plánů. Kurz se konal v Městské knihovně v Hodoníně.

28.–30. května

Konference na téma **Milan Kundera aneb Co zmůže literatura?** proběhla u příležitosti osmdesátého výročí narození středoevropského a světového spisovatele Milana Kundery. Tématy konferenčních příspěvků byly Kunderovy romány a povídky, divadelní hry, poezie, literární teorie, kritika a publicistika, dále recepce Kunderova díla, jeho překlady a adaptace.

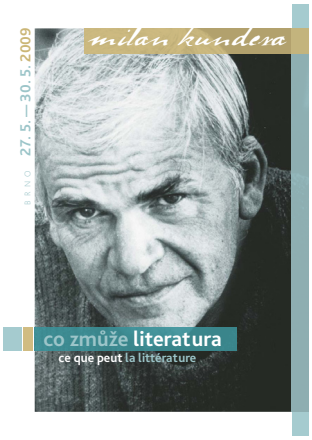

2. června

Přednáška Rafaela Capurra na téma **Informační etika** byla uspořádána Kabinetem informačních studií a knihovnictví FF MU ve spolupráci s MZK.

4. června

Info USA Brno ve spolupráci s Mezinárodní společností Antonína Dvořáka uspořádalo besedu **Čeští krajané v Americe**, která se konala v rámci 4. ročníku festivalu Americké jaro.

11. června

Besedu na téma **Internetová encyklopedie dějin města Brna aneb Co jinde nenajdete** byla uspořádána ve spolupráci s Internetovou encyklopedií dějin města Brna u příležitosti 5. výročí založení tohoto u nás jedinečného projektu.

16. června – 24. července

Ve foyer MZK proběhla **výstava fotografií** Petra Koutného s názvem **MYSTERIA**. Fotografie vznikly v Srbsku a Makedonii v roce 2000 a nebyly nijak upravovány. Autor k fotografiím dodává: „Jedná se o malé svědectví o tom, kudy se na podobných základech postavená duchovnost a kultura ubírala například v dnešním Srbsku a Makedonii…“

24. června

Info USA Brno ve spolupráci s Komisí J. Williama Fulbrighta uspořádalo pod vedením amerického lektora seminář **Psaní esejí a motivačních dopisů pro americké univerzity**.

17. srpna – 16. října

Ve foyer Rakouské a Německé knihovny MZK proběhla **výstava** prací Dipl.-Ing. Ernesta Potuczek-Lindenthala (1917–2008) **Trocha nostalgie – brněnské umění Ex-Libris**. Výstava zahrnovala na sto vystřihovaných siluet, které vznikly na zakázku tehdejších brněnských německých, českých a židovských rodin, jejichž osudy už by dnes zřejmě nebylo možné vysledovat.

28. srpna – 25. září

Ve foyer MZK proběhla **výstava** fotografií **Svět kolem nás**. Tak nazvali výstavu samotní tvůrci – děti a mládež navštěvující nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Drom. Fotografie vznikly v předchozím roce a zobrazovaly realitu všedního dne, jak ji vidí děti a mládež, žijící převážně v sociálně vyloučené lokalitě.

9. září – 1. října

Ve foyer MZK se uskutečnila **výstava Tragický osud vlastence gen. Heliodora Píky**. K vidění byly dobové fotografie a ojedinělé dokumenty o této význačné osobnosti české historie. Výstavu připravila Univerzita obrany v Brně ve spolupráci se Slezským zemským muzeem v Opavě.

16. září

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Katedrou anglistiky a amerikanistiky Masarykovy univerzity v Brně **čtení z vlastní tvorby a diskusi s kanadskou spisovatelkou Amandou Hale**.

21.–25. září

Moravská zemská knihovna se letos poprvé zapojila do Festivalu vědy, který proběhl v Brně v týdnu od 21. do 25. 9. **Festival vědy** je týdenní akce, která je zaměřena na prezentaci vědy zábavnou formou a je určena nejširší veřejnosti. Vítanými návštěvníky jsou děti a mládež, rodiny s dětmi, aktivní senioři a všichni, kteří si nepřestali klást otázky, proč a jak co funguje.
V Moravské zemské knihovně bylo návštěvníkům nabídnuto nahlédnutí „pod pokličku" univerzální vědecké knihovny.

1. října

Byl uspořádán **Kurz popisu pokračujících zdrojů**.

1.–31. října

Ve foyer MZK se uskutečnila **výstava Darwin Now**. Partnerem výstavy byl British Council. Moravská zemská knihovna se tím zapojila do celosvětových oslav 150 let od vydání slavného Darwinova díla O původu druhů přírodním výběrem.

6., 13. a 20. října

Byl uspořádán **Inovační knihovnický kurz**.

7. října

Blok přednášek agentur aktivních v oblasti vysokoškolské mobility o možnostech zahraničních stipendií se uskutečnil v rámci akce **Více Masaryků do světa – Mobilitní týden na Masarykově univerzitě**, která byla zaměřena na zahraniční aktivity MU.

8. října

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Vyhledávání ve volně přístupných bázích Úřadu průmyslového vlastnictví**. Tématem školení byly základní informace k problematice průmyslových práv v ČR, báze, které jsou bezplatně přístupné na webu Úřadu průmyslového vlastnictví v Praze, a rešeršní možnosti v těchto databázích.

13. října

V rámci výstavy **Trocha nostalgie – brněnské umění Ex-Libris** se uskutečnilo setkání, kde syn umělce, pan Dipl.-Ing. Markwart Lindenthal, objasnil nejvýznamnější knižní značky a ozřejmil vznik vystřihovaných siluet.

14. října

Byl uspořádán vzdělávací kurz **Jmenná katalogizace v programu CLAVIUS a porovnání s MARC 21 (UNIMARC).**

22. října

Byla uspořádána dílna **Čtu, čteš, čteme aneb rodina, škola, knihovna**. Obsahem dílny bylo základní seznámení s metodami kritického myšlení a praktické ukázky práce s textem, knihou, možnosti podpory čtení a čtenářství žáků základních škol, čtenářů dětských oddělení veřejných knihoven.

27. října

Byl uspořádán seminář **Katalogizace hudebnin a zvukových dokumentů v konkrétních příkladech**.

2.–30. listopadu

Ve foyer MZK proběhla **výstava Encyklopedie ve vývoji vědy a techniky – 100 let Ottova slovníku**. Výstava byla věnována historii české encyklopedistiky.

3.–5. listopadu

Valná hromada KDK SKIP ČR a odborný seminář **Bibliotera-pie v práci veřejných knihoven** byly uspořádány ve spolupráci s Knihovnou Jiřího Mahena v Brně a Ústavem bohemistiky a knihovnictví FPF SU v Opavě.

4. listopadu – 29. ledna

Ve foyer Rakouské a Německé knihovny MZK proběhla **výstava** dobových fotografií **Ortszeit – Local Time – Místní čas** k příležitosti 60. výročí německo-německých dějin. Výstava ukazuje snímky vybraných míst v několika německých městech a jejich proměnu během prvního desetiletí po pádu Berlínské zdi.

5. listopadu

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Vyhledávání v bezplatných patentových databázích**. Tématem školení byly základní rešeršní možnosti ve vybraných patentových databázích.

5. listopadu

Byl představen **nový vizuální styl MZK**. Nový vizuální styl je založen na jednoduchém logotypu, jehož mimořádnou předností je značná variabilita použití v různých barevných provedeních na různých nosičích. Stojí tak jako základní stavební prvek vysoce pružného a otevřeného systému, který bude v příštích letech představovat tvář knihovny. Tvůrcem jednotného vizuálního stylu je brněnské grafické studio Porta Design.

MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA

6. a 13. listopadu

Dvoudenní tréninkový kurz **Komunikační a manažerské dovednosti v prostředí profesionální knihovny** byl uspořádán ve spolupráci s Knihovnou Jiřího Mahena v Brně.

10. a 11. listopadu

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Komisí J. Williama Fulbrighta přednášku **Jak na studium v USA** a individuální konzultace možností studia a stipendií v USA. Obě akce proběhly v rámci série informačních setkání Studuj v Americe 2009.

11. listopadu

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Katedrou anglického jazyka a literatury Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a Americkým velvyslanectvím v Praze přednášku **NASA – padesát let úspěchů i proher**. Přednášel James I. Deutsch, Smithsonian Institution, Washington DC.

11. a 24. listopadu

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Vyhledávání ve volně přístupných zahraničních patentových bázích**. Tématem školení byly základní rešeršní možnosti vybraných bezplatně přístupných patentových databází.

19. listopadu

15. večer z cyklu **Lange Nacht der kurzen Texte** na téma Ungesund gesund byl uspořádán společně s Österreich Institutem Brno, Ústavem germanistiky MU Brno, Katedrou germanistiky PF MU Brno, Rakouským kulturním fórem Praha a Goethe-Institutem Praha.

19. listopadu

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Kde hledat odborné informace?** Tématem školení byly základní databáze, v nichž lze najít informace o knihách a článcích pro odbornou práci. Představeny byly zejména tematicky univerzální informační zdroje, které jsou bezplatně přístupné na Internetu.

23. listopadu

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Americkým velvyslanectvím v Praze **přednášku na téma techniky uměleckého zpracování látky patchwork**. Byl promítnut 77minutový film v původním znění A century of Quilts, America in Cloth, který byl simultánně překládán do češtiny. Po filmu o technice patchwork hovořila paní Jana Lálová.

24. listopadu

Byla uspořádána **Koordinační porada profesionálních veřejných knihoven Jihomoravského kraje**. Součástí porady bylo slavnostní ocenění nejlepších neprofesionálních knihoven JMK a knihoven, které úspěšně reprezentovaly kraj v celostátních knihovnických soutěžích, spojené s předáním pamětních listů a prezentacemi jednotlivých knihoven.

25.–26. listopadu

8. konference **Informační gramotnost – vědomosti a dovednosti pro život** s podtitulem Informační vzdělávání ve virtuálním prostředí byla uspořádána ve spolupráci se Střediskem služeb školám a Zařízením pro DVPP Brno a Klubem školních knihoven SKIP ČR. Druhý den konference byl věnován práci ve dvou prakticky zaměřených sekcích (Tvorba informačních materiálů v prostředí Moodle a Výchova demokatického občana v životě školy – vzdělávací materiály POLITEIA).

1. prosince

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Volně přístupné bibliografické báze technických norem a standardů**. Tématem školení byly bezplatné báze a seznamy, které obsahují informace o technických normách a dalších vybraných standardech.

1. prosince

Německá spisovatelka **Kathrin Schmidt** četla ze svého románu Du stirbst nicht. **Autorské čtení** bylo uspořádáno v Německé knihovně MZK ve spolupráci s Goethe-Institutem Praha.

1. a 2. prosince

Obec spisovatelů (Sdružení autorů literatury pro děti a mládež při OS), Ústav české literatury a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Česká sekce IBBY, Obec moravských spisovatelů a Moravská zemská knihovna uspořádaly k 20. výročí 17. listopadu 1989 dvoudenní literárněvědnou konferenci **Literatura pro děti a mládež na začátku tisíciletí** (Kontexty, problémy, trendy).

3.–31. prosince

Ve foyer MZK bylo vystaveno šest vybraných fotografií velikosti A1 z lehce erotického **kalendáře Knihovna je sexy!**, který je dílem studentského týmu **Guerrilla Readers**, zabývajícího se guerilla marketingem v oblasti čtení a čtenářství.

8. prosince

Byla uspořádána přednáška Mgr. Dagmar Hartmanové z knihovny Akademie věd ČR na téma **Encyklopedie ve vývoji vědy a techniky – 100 let Ottova slovníku naučného**. Přednáška byla zaměřena na vývoj české moderní encyklopedistiky.

10. prosince

Oddělení firemních a obchodních informací připravilo školení **Kde hledat odborné informace?** Tématem školení byly základní databáze, v nichž lze najít informace o knihách a článcích pro odbornou práci. Představeny byly zejména tematicky univerzální informační zdroje, které jsou bezplatně přístupné na Internetu.

15. prosince

Info USA Brno uspořádalo ve spolupráci s Americkým velvyslanectvím v Praze a Libertas Independent Agency o.s. **panelovou diskusi** na téma **Význam mezináboženského dialogu v multikulturní společnosti:** Přistupujeme ke všem náboženstvím stejně? Jak vnímá společnost náboženské symboly?

17. prosince

Moravská zemská knihovna uspořádala **Den otevřených dveří**. V jeho rámci byla představena služba e-Books on Demand (elektronické knihy na požádání), která podstatně zjednodušuje přístup ke knihám vydaným mezi lety 1500 a 1900. Po celý den bylo možné absolvovat exkurze po jednotlivých studovnách i knihovně jako celku, prováděné odbornými pracovníky MZK.